

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ
Број:2694/7-71-05/2023
Датум:20.11.2023. године
Б Е О Г Р А Д

ИНСТИТУТ ЗА
СТАНДАРДИЗАЦИЈУ
СРБИЈЕ

ПРОГРАМ РАДА
ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ
ЗА 2024. ГОДИНУ

Празна страница.

Садржај

Страна

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	5
1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ИНСТИТУТУ	6
1.1 Правни статус	6
1.2 Делатност	6
1.3 Чланство у међународним и европским организацијама	7
1.4 Унутрашња организација и кадрови	8
1.6 Органи Института	9
1.7 Стручна тела Института	10
1.8 Финансирање	11
1.9 Мисија, визија, циљеви и стратегија Института	11
2. АКТИВНОСТИ ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ	12
2.1. АКТИВНОСТ: Доношење, преиспитивање и одржавање српских стандарда и сродних докумената	12
2.2. АКТИВНОСТ: Тумачење српских стандарда и сродних докумената	17
2.3 АКТИВНОСТ: Израда годишњег плана доношења српских стандарда и сродних докумената	19
2.4. АКТИВНОСТ: Израда годишњих извештаја за CEN-CENELEC (у складу са Уредбом ЕУ 1025/2012, Уредбом ЕУ 2022/2480 и CEN-CENELEC Guide 22:2021)	19
2.5. АКТИВНОСТ: Одржавање и развој сервиса за претраживање српских стандарда и њихове везе са техничким прописима	20
2.6. АКТИВНОСТ: Развој и одржавање базе стандардизованих термина	20
2.7. АКТИВНОСТ: Одржавање базе електронских верзија српских стандарда и референтних збирки	20
2.8. АКТИВНОСТ: Превођење стандарда и других публикација	21
2.9. АКТИВНОСТ: Сарадња са органима државне управе у вези са процесима приступања Републике Србије СТО, ЕУ и СЕФТА	21
2.10. АКТИВНОСТ: Међународна сарадња у области стандардизације	22
2.11. АКТИВНОСТ: Учешће представника Института у раду техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију	23
2.13. АКТИВНОСТ: Реализација промотивних активности према Маркетинг-плану за 2024. годину	24
2.14. АКТИВНОСТ: Издавање посебних публикација Института	25
2.15. АКТИВНОСТ: Унапређење интернет странице Института	26
2.16. АКТИВНОСТ: Развој и одржавање информационог система Института	26
2.17. АКТИВНОСТ: Продаја стандарда и сродних докумената	27
2.18. АКТИВНОСТ: Обуке стручњака за учешће у националној и/или међународној и европској стандардизацији	28
2.19. АКТИВНОСТ: Пружање стручне помоћи у примени и испуњавању захтева српских стандарда	28
2.20. АКТИВНОСТ: Одржавање, преиспитивање и побољшавање интегрисаног система менаџмента	28
2.21. АКТИВНОСТ: Сарадња са образовним институцијама	29

3.	СЕРТИФИКАЦИЈА ПРОИЗВОДА, СИСТЕМА МЕНАѢМЕНТА И ОСОБА	29
4.	РАЗВОЈ И ПРИМЕНА НАЦИОНАЛНОГ ЗНАКА УСАГЛАШЕНОСТИ СА СРПСКИМ СТАНДАРДИМА	30
5.	ВАНРЕДНЕ АКТИВНОСТИ ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ	31
5.1	АКТИВНОСТ: Имплементација новог издања ISO/IEC 27001:2022 у оквиру интегрисаног система менаѢмента	31
5.2.	АКТИВНОСТ: Обележавање 90 година стандардизације у Републици Србији.....	31
	ПРИЛОЗИ I.....	31
Прилог 1.1	Преглед броја стандарда и сродних докумената по комисијама и методама преузимања за 2024. годину.....	33
Прилог 1.2	Маркетинг-план Института за 2024. годину.....	43
Прилог 1.3	План семинара, вебинара и радионица за 2024. годину	47
Прилог 1.4	Хармонизовани стандарди са листе европских прописа који ће бити објављени у 2024. години.....	53
6.	ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2024. ГОДИНУ.....	57
6.1	Основни подаци.....	57
6.2	Приходи	60
6.3	Расходи	63
	ПРИЛОЗИ II	80
Прилог 2.1	Расходи за плате запослених у 2023. години и планирани расходи за плате у 2024. години	80
Прилог 2.2	План кадрова за 2024. годину.....	82
Прилог 2.3	План образовања и стручног усавршавања запослених у 2024. години	83
Прилог 2.4	План активности текућег одржавања пословне зграде Института у 2024. години.....	84
Прилог 2.5	Преглед расхода по наменама и месецима у 2024. години.....	85
Прилог 2.6	Предлог плана службених путовања у иностранство у 2024. години са образложењем	86

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Делатност Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) утврђена је Законом о стандардизацији („Службени гласник РС”, бр. 36/2009 и 46/2015 у даљем тексту: Закон), Одлуком о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 93/2015 и 27/2016 у даљем тексту: Одлука) и Статутом Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 29/2017 у даљем тексту: Статут).

Према члану 29. став 1. тачка 1) Одлуке и члана 54. став 1. тачка 1) Статута, Програм рада Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Програм рада) доноси Управни одбор Института. На основу члана 34. став 1. тачка 5) Одлуке и члана 67. став 1. тачка 11) Статута Института, тај документ предлаже директор Управном одбору Института. За Програм рада, као и за његове измене и допуне, потребно је прибавити сагласност оснивача Института, тј. Владе. Годишњи програм рада доставља се министарству надлежном за послове стандардизације у четвртном кварталу текуће године за наредну годину.

У складу са чланом 8. став 5. Одлуке, након доношења закона о буџету, Институт доноси Програм рада, а по потреби, доноси измене и допуне програма рада у складу са Законом којим се уређује буџетски систем.

Програм рада утврђен је на 187. седници Управног одбора, која је одржана 20.11.2023. године.

Усаглашавање финансијског плана Института за 2024. годину, који је саставни део овог програма рада са Законом о буџету Републике Србије за 2024. годину, Управни одбор је извршио на својој 183. седници, одржаној дописним путем од 16.08.2023. године до 17.08.2023. године.

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ИНСТИТУТУ

1.1 Правни статус

Према Закону, Одлуци и Статуту Институт је једино је национално тело за стандардизацију у Републици Србији, установа која има статус правног лица и послује у складу са прописима којима се уређује правни положај јавних служби. Оснивач Института је Република Србија, за коју оснивачка права врши Влада, у складу са законом.

Оснивање Института уписано је у регистар Привредног суда у Београду 4. јануара 2010. године, у регистарски уложак бр. 5-1208-00.

Седиште Института је у Београду, у Улици Стевана Бракуса бр. 2.

1.2. Делатност

Делатност Института утврђена је чланом 7. Закона, којим је утврђено да Институт обухвата послове у вези са доношењем српских стандарда и сродних докумената, као и друге послове који су повезани са стандардима и стандардизацијом. Институт обавља следеће послове:

1) доноси, објављује, преиспитује и повлачи српске стандарде, у складу са правилима Института;

2) даје тумачење српских стандарда, као и тумачење примене српских стандарда, на захтев заинтересоване стране;

3) обезбеђује усаглашеност српских стандарда са међународним и европским стандардима;

4) води регистар донетих и повучених српских стандарда, у складу са правилима Института;

5) учествује у изради и преиспитивању међународних и европских стандарда, у областима које су од интереса за Републику Србију;

6) сарађује са међународним и европским организацијама за стандардизацију и националним телима за стандардизацију држава потписница одговарајућих споразума из области стандардизације;

7) извршава задатке у вези са стандардизацијом, у складу са обавезама из потврђених међународних споразума чији је потписник Република Србија;

8) обезбеђује доступност јавности донетих и повучених српских стандарда, публикација, као и стандарда и публикација одговарајућих међународних, европских и националних тела за стандардизацију и врши њихову продају;

9) доставља обавештење, на захтев органа државне управе, о томе да ли је у области која се уређује техничким прописом донет одговарајући српски стандард или предстоји његово доношење, односно да ли постоји одговарајући међународни или европски стандард;

10) делује као информативни центар за стандарде, за информисање и обавештавање о стандардима, у складу са захтевима предвиђеним у одговарајућим међународним споразумима и обавезама које произлазе из чланства у одговарајућим међународним и европским организацијама за стандардизацију;

11) представља и заступа интересе стандардизације у Републици Србији у међународним и европским организацијама за стандардизацију;

12) одобрава употребу националног знака усаглашености са српским стандардима, у складу са правилима Института;

13) доноси правила на основу којих се доносе, објављују, преиспитују и повлаче српски стандарди;

14) поверава заинтересованим странама, у складу са својим правилима, израду предлога српских стандарда у специфичним областима;

15) промовише примену српских стандарда;

15а) пружа стручну помоћ за примену односно испуњавање захтева српских стандарда;

15б) послове сертификације производа, система менаџмента и особа;

16) обавља и друге послове из области стандардизације, у складу са законом и одлуком о оснивању.

Послови наведене у тачкама 1), 2), 4), 8), 13), 14) 15) и 15а) претходног става односе се и на сродне документе (техничке спецификације, техничке извештаје, спецификације доступне јавности, упутства и сл.). Послове наведене у тачкама 15а) и 15б) Институт не може да обавља за истог правног субјекта.

1.3. Чланство у међународним и европским организацијама

Као национална организација за стандардизацију, Институт представља и штити интересе Републике Србије, као пуноправни члан у следећим међународним и европским организацијама за стандардизацију:

- Међународној организацији за стандардизацију (ISO), од 1950. године;
- Међународној електротехничкој комисији (IEC), од 1953. године;
- Међународном IEC систему за испитивање усаглашености и сертификацију (IECEE), у оквиру којег функционише шема признавања резултата испитивања (IECEE/CB-Scheme), од 1985. године;
- Европском комитету за стандардизацију (CEN), од 2017. године;
- Европском комитету за електротехничку стандардизацију (CENELEC), од 2017. године.

Институт је 2011. године потписао Меморандум о разумевању са Европским институтом за телекомуникационе стандарде (ETSI¹⁾) и у контексту правила те европске организације добио статус „националне организације за стандарде”.

Институт прати рад и учествује у раду Радне групе за сарадњу у области регулације и политику стандардизације, радног тела Економске комисије за Европу Уједињених нација (UN/ECE/ TRADE/WP.6).

Средства за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију, која се утврђују годишњим програмом рада Института, обезбеђују се из буџета Републике Србије.

¹⁾ ETSI = European Telecommunication Standards Institute

1.4. Унутрашња организација и кадрови

Унутрашња организација Института, називи радних места, опис послова, број извршилаца и посебни услови за обављање послова уређени су Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту (у даљем тексту: Правилник), који доноси директор Института уз сагласност Управног одбора. У складу са прописима који дефинишу максималан броју запослених на неодређено време у Институту је утврђен број од 61 запосленог на неодређено време Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту за стандардизацију Србије (бр. 1003/6-51-02/2018 од 22.03.2018. год. и Правилником о његовим изменама и допунама, бр. 920/5-51-02/2019 од 13.03.2019. године, бр. 2852/3-51-02/2020 од 29.09.2020. године, бр. 850/4-51-02/2021 од 30.03.2021. године, бр. 2402/3-51-02/2021 од 30.06.2021. године, бр. 1640/2-51-02/2022 од 31.05.2022. године, бр. 1640/2-51-02/2022 од 31.05.2022. године, бр. 2798/12-51-02/2022 од 23.12.2022. године и бр. 1408/4-51-02/2023 од 30.06.2023. године.

Према важећем правилнику, послови из делокруга Института обављају се у четири основне организационе јединице, и то у:

– Сектору за опште области стандардизације:

1. Одељењу за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај,
2. Одељењу за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде.

– Сектору за електротехничку стандардизацију:

1. Одељењу за електроенергетику и електронику,
2. Одељењу за телекомуникације и информационе технологије.

– Сектору за међународну сарадњу, информисање и издавачку делатност:

1. Одељењу за издавачку делатност,
2. Одељењу за међународну сарадњу, информисање и пружање стручне помоћи.

– Сектору за правне, финансијске послове и маркетинг:

1. Одељењу за правне, финансијске и опште послове,
2. Одељењу за продају, маркетинг и едукацију.

Јединице ван састава сектора:

- Сертификационо тело и
- саветник за техничко-методолошка питања стандардизације.

Институт у септембру 2023. године има 53 запослених на неодређено време (један запослени је на неплаћеном одсуству, на период од једне године, почев од 01.11.2022. године и 5 запослених на одређено време (5 запослених су ангажовани због попуњавања упражњених радних места).

1.5. Чланство у Институту

Члан Института може постати привредно друштво, друго правно лице или предузетник који су основани по прописима Републике Србије, као и физичко лице које је држављанин Републике Србије (у даљем тексту: заинтересоване стране). Учлањење у Институт је добровољно, а чланство се не може преносити или преузимати.

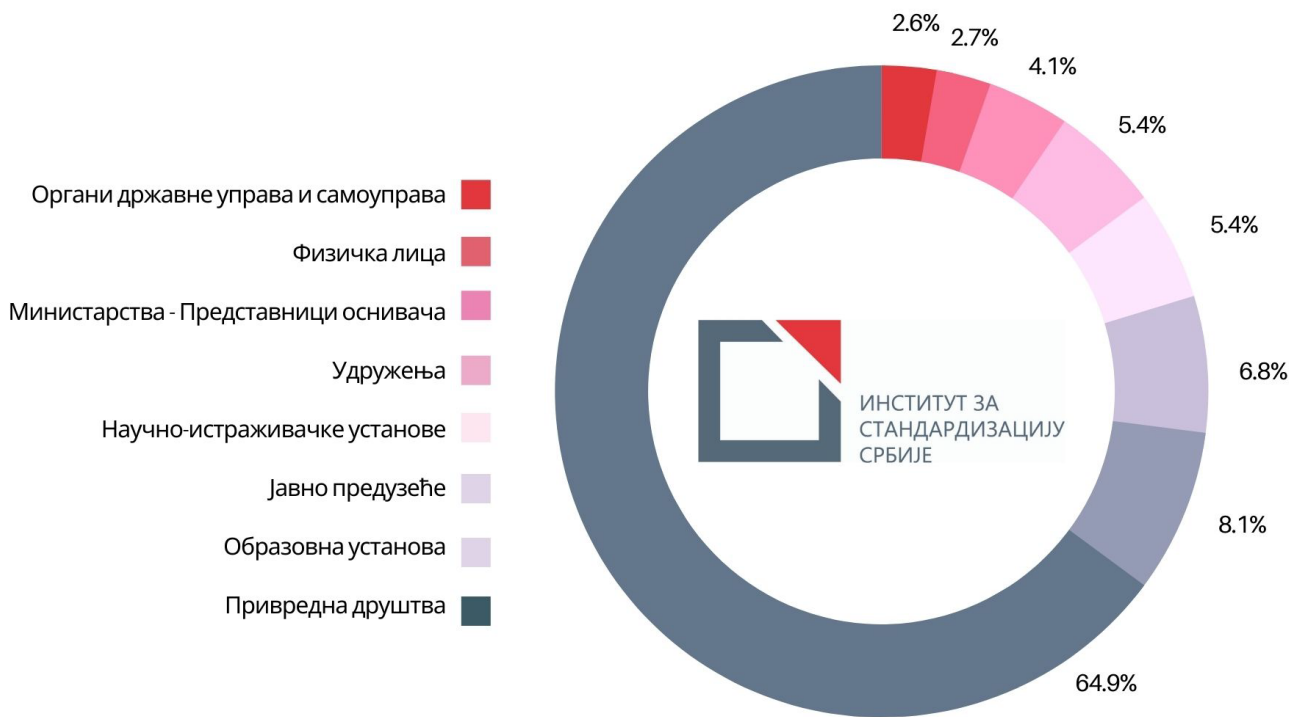
У Институту постоје три категорије чланова: редовни, почасни и заслужни чланови.

На дан 01. септембра 2023. године Институт је имао 76 редовних чланова и 3 представника оснивача.

Структура чланова Института приказана је на слици број 1.

Члан Института има право да непосредно или преко овлашћеног представника учествује у раду и управљању Инститutom, као и право на материјалне погодности које су ближе уређене посебном одлуком Управног одбора ²⁾.

Чланарина у Институту утврђује се одлуком Управног одбора за сваку календарску годину.

Слика 1 – Структура чланова

1.6. Органи Института

Органи Института су: скупштина, управни одбор, надзорни одбор и директор.

Скупштина је највиши орган Института. Њу чине оснивач и чланови Института. Привредна друштва, предузећа и друга правна лица чланови Института, као и Оснивач, учествују у раду Скупштине преко овлашћених представника. Сваки члан Института правно лице има по једног представника у Скупштини, а оснивач најмање три представника. Члан Института, односно његов представник, као и представници оснивача у Скупштини, имају по један глас.

Управни одбор је орган управљања пословањем Института, који за свој рад одговара оснивачу. Управни одбор има председника и четири члана. Председника и чланове Управног одбора именује и разрешава оснивач.

Директор Института је пословодни орган који представља и заступа Институт као правно лице, и то са неограниченом одговорношћу, руководи радом Института и одговара за законитост рада и пословања. За свој рад директор одговара Управном одбору.

Надзорни одбор је орган контроле законитости рада и финансијског пословања Института, који за свој рад одговара оснивачу. Надзорни одбор има председника и два члана. Председника и чланове Надзорног одбора именује и разрешава оснивач.

²⁾ Ову одлуку Управни одбор је донео на својој другој седници, одржаној 8. фебруара 2008. године.

1.7. Стручна тела Института

Стручна тела Института су стручни савети и комисије за стандарде и сродне документе. Стручни савети усмеравају стручни рад комисија за стандарде и сродне документе, које су образоване за поједине области стандардизације. Рад у стручним саветима је добровољан. Председника и чланове стручних савета именује Управни одбор из редова представника чланова Института, који су признати стручњаци у области, односно областима за које је стручни савет образован. За свој рад стручни савети одговарају Управном одбору.

У Институту постоје два стручна савета: Стручни савет за опште области стандардизације и Стручни савет за стандардизацију у областима електротехнике, информационих технологија и телекомуникација.

Нови састави Стручних савета образовани су одлукама Управног одбора које су донете на његовој 130. седници, одржаној 17. маја 2019. године, за наредни петогодишњи мандатни период, тј. од 2019. до 2024. године. Управни одбор ће крајем 2023. године донети одлуку о покретању поступка за предлагање кандидата за председнике и чланове стручних савета Института за наредни петогодишњи мандатни период, тј. од 2024. до 2029. године.

Стручни рад Института у ужим областима стандардизације одвија се у комисијама за стандарде и сродне документе, којих има 165. Ове комисије планирају, припремају, преиспитују и одржавају српске стандарде и сродне документе у припадајућим областима стандардизације, прате рад и учествују у раду одговарајућих техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију и обављају друге задатке у вези са стандардима и стандардизацијом.

Рад у комисијама за стандарде је добровољан и заснива се на општим начелима стандардизације која су утврђена Законом. Акте о образовању и престанку рада комисија за стандарде доноси директор Института, на предлог надлежног стручног савета.

Слика 2 – Шематски приказ организационе структуре Института

1.8. Финансирање

Према члану 9. Закона, Институт стиче средства за обављање своје делатности на следеће начине:

- 1) из прихода које оствари наплатом чланарина;
- 2) продајом српских стандарда, сродних докумената и других публикација;
- 3) из прихода које оствари продајом услуга;
- 4) из буџета Републике Србије;
- 5) из других извора, у складу са законом.

Потребна средства за рад утврђују се Програмом рада Института, чији је саставни део и финансијски план.

Износ средстава за рад Института који се обезбеђује из буџета Републике Србије одређује се на основу годишњег програма рада. Као индиректни корисник буџетских средстава, ова средства Институт добија преко министарства које је надлежно за питања стандардизације.

1.9. Мисија, визија, циљеви и стратегија Института

Мисија³⁾

Мисија Института је да кроз сарадњу свих заинтересованих страна на доношењу и примени стандарда и учешћем у међународној и европској стандардизацији, допринесе унапређењу услова живота.

Визија

Визија Института је да омогући успешно пословање привреде и развој целокупног друштва како би се постигла конкурентност на националном и европском тржишту, равномеран економски раст и промовисали здравље и безбедност и постигла одржива будућност.

Циљеви

Општи циљ Института је изградња унапређеног система националне стандардизације који ће омогућити да се успешно задовоље потребе и очекивања привреде, оснивача и чланова Института, као и свих других заинтересованих страна у Републици Србији, уз успешно одржавање пуноправног чланства у међународним и европским организацијама за стандардизацију.

³⁾ Друштвена улога Института.

2. АКТИВНОСТИ ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ

2.1. АКТИВНОСТ: Доношење, преиспитивање и одржавање српских стандарда и сродних докумената

Правни основ за доношење српских стандарда и сродних докумената је члан 7. Закона. При планирању доношења српских стандарда и сродних докумената у 2024. години у обзир су узета три најзначајнија приоритета који произилазе из уговора и стратешких документа, а које је потписала Република Србија:

– испуњавање обавеза које произлазе из Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП) и започетих преговора који су у завршној фази у вези са Преговарачким поглављем 1 – Слободан проток робе;

– испуњавање обавеза које произлазе из Споразума о слободној трговини у Централној Европи (CEFTA⁴⁾);

– приступање Светској трговинској организацији (СТО);

У контексту поменутих интеграција, хармонизација српских стандарда са међународним и европским стандардима треба да допринесе потпуном укидању техничких препрека у трговини између Републике Србије и других земаља, да би у моменту приступања тим организацијама препреке биле уклоњене.

Као национална организација за стандардизацију, Институт је још почетком 1998. године званично обавестио Информациони центар ISO/IEC у Женеви да добровољно прихвата и да ће се у свом раду придржавати Кодекса добре праксе за припрему, доношење и примену стандарда. Прихватајући овај кодекс Институт се обавезао да као основу за израду српских стандарда користи међународне стандарде или бар њихове најважније делове, када ови стандарди постоје или су пред објављивањем.

Имајући у виду укупан број европских стандарда, преузимање ће се вршити претежно методом проглашавања. Иако је за кориснике најкорисније превођење стандарда, ова метода ће бити коришћена у случајевима када заинтересоване стране желе и могу да обезбеде квалитетне стручне преводе европских, међународних или националних стандарда других земаља који служе као основа за доношење одговарајућих српских стандарда, односно финансијска средства која су потребна за прибављање таквих превода по тржишним условима. Такође, Институт ће користити и своје ресурсе за превођење да би обезбедио да се одржи континуитет приликом објављивања нових издања стандарда који су претходно били објављени методом превођења.

У складу са обавезама из Закона, Институт је припремио план доношења српских стандарда и сродних докумената за 2024. годину. Тај план је део овог програма рада, у делу који се односи на доношење српских стандарда и сродних докумената и представља синтезу појединачних планова доношења српских стандарда и сродних докумената за 2024. годину од стране 181 техничког радног тела Института (комисије за стандарде, поткомисије и стручни савети). Свако од тих радних тела је свој план за 2024. годину припремило на основу свог програма рада у припадајућој области стандардизације, узимајући у обзир потребе органа државне управе, привредних субјеката, тела за оцењивање усаглашености, научноистраживачких организација, образовних установа и других заинтересованих страна чији представници учествују у раду комисија.

⁴⁾ CEFTA = Central Europe Free Trade Agreement.

План доношења српских стандарда и сродних докумената за 2024. годину израђен је по методологији по којој су планске категорије резултати следећих фаза израде српских стандарда: предлози нових пројеката⁵⁾, нацрти стандарда⁶⁾, дефинитивни текстови нацрта стандарда⁷⁾ и објављени стандарди⁸⁾. Број планираних стандарда за сваку појединачну комисију дат је у табели 1, у **прилогу 2.1**, а ознаке и наслови свих планираних стандарда дати су у Плану доношења српских стандарда и сродних докумената за 2024. годину, који се објављује на интернет страници Института.

План доношења српских стандарда и сродних докумената за 2024. годину састоји се из три дела. Делови плана детаљно су описани у активности 2.3. План доношења стандарда је јаван и доступан на интернет страници Института.

У 2024. години Институт планира рад на укупно 3.508 српских стандарда и сродних докумената, од којих ће 263 бити на српском, а 3.245 на енглеском језику. Од тог броја неки ће бити завршени до фазе нацрта, неки до фазе дефинитивног текста нацрта, а неки до фазе стандарда (објављеног документа). У складу с тим, у 2024. години планира се израда 1.146 нацрта и 1.483 дефинитивна текста нацрта, као и објављивање укупно 1.444 српска стандарда и сродна документа. Преглед активности у вези са доношењем стандарда у 2024. години дат је у **табели 2.1** овог документа.

У 2024. години комисије Института ће радити на 263 стандарда и сродна документа на српском језику у разним фазама доношења. Од тог броја, планирано је да се донесе у:

- Одељењу за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај – 78 стандарда,
- Одељењу за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде – 97 стандарда,
- Одељењу за електроенергетику и електронику – 32 стандарда, и
- Одељењу за телекомуникације и информационе технологије – 14 стандарда.

У 2024. години ће се започети рад и на преузимању 98 стандарда који су усаглашени са међународним стандардима и сродним документима (93 са ISO и 5 са ISO/IEC), а планира се рад и на 17 изворних српских стандарда, као резултат преиспитивања и доношења одлуке о ревизији и/или измени постојећих издања.

Институт је позвао релевантна министарства Владе Републике Србије и Акредитационо тело Србије да доставе листе српских стандарда и сродних докумената које Институт треба да донесе у 2024. години за потребе спровођења техничких и других прописа у областима за које су надлежна поједина министарства. Своје предлоге за израду српских стандарда у 2024. години, који су релевантни за имплементацију техничких прописа Институту су доставили Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде и Министарство рударства и енергетике.

⁵⁾ Одређени предмет рада у плану доношења стандарда који је планиран да се донесе као нови стандард или као измена или ревизија претходног издања стандарда.

⁶⁾ Документ настао уобличавањем преднацрта у складу са одредбама релевантних упутстава Института, на којем је извршена унификација и који се, одлуком комисије за стандарде, ставља на јавну дискусију.

⁷⁾ Документ настао на основу нацрта и примедба и предлога достављених у периоду јавне дискусије које је комисија за стандарде усвојила и који одлуком комисије за стандарде добија сагласност за објављивање.

⁸⁾ Документ настао уобличавањем дефинитивног текста нацрта и који је решењем директора утврђен као стандард или сродни документ.

Такође, и од других заинтересованих страна као што су привредна друштва, друге организације и заједнице, корисници услуга Института, друга правна и физичка лица, Институту је достављено укупно 43 предлога стандарда које су релевантне комисије за стандарде анализирале и од тог броја прихватиле 21 предлог који је унет у план доношења српских стандарда за 2024. годину. Укупан број организација и број стандарда који су достављени Институту дат је у **табели 2.2**, док је у **табели 2.3** дат број стандарда који су након анализа од релевантних комисија за стандарде унети у план за 2024. годину.

У организационим јединицама Института, односно ширим областима стандардизације планира се доношење следећих стандарда и сродних докумената, и то у области:

- **рударства и металургије** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: ватростални материјали, челик; племенити метали; бакар и легуре бакра; методе хемијских анализа гвожђа и челика; лаки метали и њихове легуре; испитивања без разарања; механичка испитивања метала; рударство; нафтно рударство; и металургија праха

- **машинства** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: високе производне технологије, машине алатке и ситан алат; заваривање и сродни поступци; посуде и опрема под притиском; дизалице, опрема за дизање и континуални транспорт; делови за причвршћивање (навоји, вијци и навртке); технички цртежи, толеранције и зупчаници; гасна инфраструктура, опрема за природни течни нафтни гас; мерење протока флуида у затвореним цевоводима и мерење количине топлотне енергије; уређаји за грејање и грејна тела; индустријске арматуре; гасни апарати; котловска постројења и цевоводи; индустријске арматуре; лифтови, покретне степенице и покретна машишта; безбедност машина; хидрауличне машине и криогена техника; адитивне производње и механичке вибрације и удари.

- **грађевинарства** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: бетон, армирани бетон и преднапрегнути бетон; гипс и производи од гипса; врата, прозори и грађевинско стакло; топлотна техника у грађевинарству; савремени керамички материјали; геотехника; системи аутоматског управљање и надзора у зградама; географске информације; акустика у грађевинарству; зграде и инжењерско-грађевински објекти; безбедност од пожара - техничке мере безбедности зграда од пожара; елементи за зидање и покривање кровова; снабдевање водом и инжењерство отпадних вода; димњаци; керамичке плочице и санитарна опрема; конзервација културног наслеђа; пројектовање бетонских конструкција; пројектовање челичних конструкција, спрегнутих конструкција од челика и бетона и алуминијумских конструкција; прорачун дрвених и зиданих конструкција; материјали за путеве.

- **саобраћаја, возила и механизације** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: поштански саобраћај; друмска возила, трактори и машине за пољопривреду и шумарство; машине за земљане радове; мотори са унутрашњим сагоревањем; примене на железници; бродоградња и поморске конструкције; ваздухопловство; логистика, контејнери за транспорт терета и унутрашњи транспорт; светлост и осветљење; безбедност друмског саобраћаја и инелигентни транспортни системи; и опрема пута.

- **хемијских технологија** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: корозија и заштита материјала од корозије металним и другим неорганским превлакама; природни гас; текстил; текстилне машине и помоћни уређаји; еластичне, текстилне и ламинатне подне облоге; заштитна одећа и заштитна опрема; мазива и сродни производи; горива нафтног порекла; лабораторијска опрема; кожа и обућа; гума и производи од гуме; целулоза, папир и картон; боје, лакови и сродне технологије и производи; хемија; амбалажа; пластичне масе и битумен, битуменска везива и флексибилне траке за хидроизолацију.

▪ **пољопривреде, прехранбене и дрвне индустрије и шумарства** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: системи менаџмента безбедношћу хране; семе и плодови уљарица, масти и уља биљног и животињског порекла и њихови споредни производи; жита, махуњаче и њихови производи; храна за животиње; млеко и производи од млека; машине за прехранбену индустрију; анализа хране – хоризонталне методе; ђубрива и оплемењивачи земљишта; микробиологија и биотехнологија; дуван и производи од дувана и упалаљачи; машине за обраду дрвета; зачини, чај, кафа и какао; сензорске анализе; чврста биогорива; посуђе и прибор у додиру са храном; плоче на бази дрвета; адхезиви; намештај; и обло дрво и резана грађа – трајност дрвета и производа на бази дрвета.

▪ **безбедности, заштите и животне средине** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: одрживост и друштвена одговорност; безбедност и отпорност; опрема за спорт и рекреацију; безбедност дечијих играчака и заштита потрошача; стоматологија; оптика, фотоника и заштита очију; безбедност од пожара; квалитет ваздуха; квалитет воде; квалитет земљишта; козметика; заштита од буке; карактеризација и управљање отпадом; медицинска средства; медицинска средства; заштита од јонизујућег зрачења и нанотехнологије.

▪ **општих стандарда** планира се израда стандарда у следећим областима: величине, јединице и мерни инструменти; оцењивање усаглашености и менаџмент квалитетом; системи менаџмента заштитом животне средине; менаџмент енергијом и уштеда енергије; туризам и друге врсте услуга.

▪ **електроенергетике** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: структура информација, документације и графичких симбола, општи аспекти за снабдевање електричном енергијом, мерење електричне енергије и управљање оптерећењем, феритни материјали и суперпроводност, физичке величине и јединице, безбедност апарата за домаћинство и сличних електричних апарата, управљање и комуникација у електроенергетском систему, парне турбине; проводници за надземне водове; електромагнетска компатибилност, услови околине, класификација и методе испитивања, основни принципи и принципи безбедности за интерфејс човек-машина; обележавања и идентификације; електричне инсталације на бродовима; електрични каблови; секундарне ћелије и батерије; електрична вуча; потационе електричне машине; електролучно заваривање; електрични апарати за потенцијално експлозивне атмосфере; осигурачи; изолатори; одводници пренапона; катодне рендгенске цеви; жице за намотаје; светиљке и сродна опрема; алармни системи; заштита од атмосферског пражњења; релеји са ненормираном побудом; енергетска постројења изнад 1 kV; електричне инсталације ниског напона; електрични изолациони материјали; опрема за безбедност електростатичког фарбања и завршне обраде; изолациони материјали у електротехници; високонапонске расклопне апаратуре и блокови; нисконапонске расклопне апаратуре; струје кратког споја; ветрогенератори.

▪ **електронике и телекомуникација** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: енергетска електроника; полупроводничке компоненте; електромеханички саставни делови за електронске уређаје; пиезоелектричне и диелектричне компоненте за контролу и селекцију фреквенција; оптички проводници, каблови, прибор и системи; уређаји са равним екранима; алармни системи, аудио, видео и мултимедијални системи, уређаји и опрема, телекомуникационе технологије.

▪ **информационих технологија** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: софтверски и системски инжењеринг; картице и лична идентификација; информатика у здравству и медицини; аутоматска идентификације и обухватање података и електронска размена података, софтверски инжењеринг, примена ИТ у образовању и Интернет, мерење и управљање у индустријским процесима и међусобно повезивање ИТ уређаја.

Планом доношења српских стандарда и сродних докумената за 2024. годину планирано је да се донесу и српски стандарди којима се преузимају хармонизовани европски стандарди, чијом применом се остварује претпостављена усаглашеност са основним захтевима европских директива. Преглед директива ЕУ и број стандарда који се односи на њих дат је у **Прилогу 1.4** овог документа. У току 2024. године преузимаће се и сви новообјављени хармонизовани стандарди, и то у роковима које дефинишу европске организације за стандардизацију.

Табела 2.1 – Преглед броја српских стандарда и сродних докумената по фазама и месецима израде

Фаза израде	Број стандарда и сродних докумената по месецима												УКУПНО (на српском и енглеском језику)
	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	
Нацрт стандарда	169	119	133	127	119	108	141	62	98	32	34	4	1.146
Дефинитивни текст нацрта	74	71	155	111	159	105	166	115	125	145	152	105	1.483
Стандард	76	101	104	106	72	165	116	143	136	112	144	169	1.444

Табела 2.2 – Преглед броја стандарда и сродних докумената од заинтересованих страна, који су предложени да се унесу у план за 2024. годину

Ред. бр	Назив организације	Укупан број предложених стандарда							
		европски		међународни		изворни	остали		
		на српском	на енглеском	на српском	на енглеском		на српском	на енглеском	
1.	Ана лаб доо					1			
2.	CONPRO М	3							
3.	Електродистрибуција Србије д.о.о.			2			3		
4.	Агенција за енергетику	2		2 ¹⁾					
5.	Министарство рударства и енергетике		6		4	14	2		
6.	Министарство пољопр., водопривр. и шумарства	3							
7.	Рател	ИСС је дописом обавештен да Рател нема захтеве за доношење стандарда.							
8.	Металинспект д.о.о.	1							

¹⁾ Затражен је превод основног издања међународног стандарда и његове измене.
²⁾ Од затражених 13 ревизија изворних стандарда 7 је већ у плану за 2023. годину.

Табела 2.3 – Преглед броја српских стандарда и сродних докумената од заинтересованих страна који су унети у план доношења за 2024. годину

Ред. бр	Назив организације	Број планираних стандарда који су унети у план за 2023.						
		европски		међународни		изворни	остали	
		на српском	на енглеском	на српском	на енглеском		на српском	на енглеском
1.	Агенција за енергетику	1		1 ¹⁾				
2.	CONPRO M	3						
3.	Електродистрибуција Србије д.о.о.			1			3	
4.	Министарство рударства и енергетике				3	7		
5.	Министарство пољопр., водопривр. и шумарства	1						
6.	Металинспект д.о.о.	1						

¹⁾ Превод основног издања међународног стандарда и његове измене унети су у план за 2024. годину као консолидовано издање.

❖ РИЗИЦИ

Могући ризици, односно разлози за неостваривање плана доношења српских стандарда и сродних докумената за 2024. годину су:

Ризик: Динамичне промене у економском и политичком окружењу које утичу на смањење привредних активности, могућност поновне појаве епидемије, енергетска криза и разни други фактори могу значајно да утичу на редовно одвијање пословних активности Института и самим тим и на основну делатност Института, односно на реализацију плана доношења српских стандарда и сродних докумената.

Мера за ублажавање ризика: Преиспитивање постојећег плана за наставак пословања у кризним ситуацијама и евентуално увођење нових мера; измена интерних аката Института у вези са увођењем могућности за рад од куће/рад на даљину.

Ризик: Активно учешће српских стручњака и њихова спремност да добровољним радом у комисијама за стандарде раде на доношењу српских стандарда и сродних докумената, као и њиховој хармонизацији са међународним и европским, могу да буду недовољно препознати од стране организација које су их делегирале за рад у комисијама, тако да у тим случајевима нису расположиви за ангажовање у потребном обиму, што се одражава на процес доношења српских стандарда из њихове области.

Мера за ублажавање ризика: Користити промотивне скупове, семинаре, учешће у раду различитих радних група и друге активности које организује Институт, као и споразуме о сарадњи са Привредном и Инжењерском комором Србије као средство за промоцију значаја рада у комисијама за стандарде. Повећати активности на позивању стручњака за учешће у раду комисија.

Ризик: Флукуација секретара комисија у секторима за стандардизацију или споро попуњавање упражњених радних места може да утиче на реализацију успостављених појединачних планова доношења стандарда. Поред тога, потребно је и дуже време (у просеку 6 месеци до годину дана) перманентног обучавања да би нови секретар почео ефикасно да

обавља послове у вези са радом комисија за стандарде и доношењем стандарда, што такође може да успори процес рада.

Мера за ублажавање ризика: Искористити све расположиве законске могућности за попуњавање упражњених радних места и то у што краћем року.

Ризик: Заинтересоване стране редовно исказују потребу за усвајањем српских стандарда на српском језику, а то је и један од стратешких циљева Института. Пошто Институт располаже ограниченим ресурсима за превођење стандарда са енглеског на српски језик, у великој мери се ослања на екстерно прибављене преводе стандарда. У неким случајевима су такви преводи незадовољавајућег квалитета, што значајно усложњава и продужава поступак доношења српских стандарда.

Мера за ублажавање ризика: Појачати интерне ресурсе за превођење стандарда набавком додатних лиценци за програм за машински потпомогнуто превођење. Активно промовисање терминолошке базе стандардизованих термина коју Институт поседује на седницама комисија за стандарде.

Ризик: Као пуноправни члан европских организација за стандардизацију CEN и CENELEC Институт је преузео и обавезу да све европске стандарде укључи у национални систем стандардизације. Комисије за стандарде Института своје појединачне планове доношења европских стандарда прилагођавају одговарајућим европским техничким комитетима и њиховим плановима развоја стандарда. Због тога постоји објективна могућност за мања одступања у динамици доношења и објављивања наших националних стандарда у односу на планирану.

Мера за ублажавање ризика: Овај ризик је прихватљив, али захтева континуирано праћење.

Сви српски стандарди и сродни документи (као и европски и међународни стандарди и сродни документи), морају да се редовно преиспитују и одржавају (ажурирају) да би се обезбедила њихова актуелност и релевантност, односно спречила њихова застарелост. Из тог разлога комисије за стандарде дужне су да сваки објављени српски стандард и сродни документ из своје надлежности преиспитају бар једном на сваких пет година, рачунајући од дана њиховог објављивања, односно претходног преиспитивања. У истом временском интервалу приспитују се и европски и међународни стандарди, у складу са динамиком међународних и европских организација за стандардизацију.

Према доступним информацијама добијеним средином септембра 2023. године, Институт ће у 2024. години преиспитати 257 европских стандарда. Такође, Институт ће у 2024. години преиспитати и 750 међународних стандарда оних међународних техничких радних тела у којима има статус пуноправног чланства, као и у оним међународним техничким телима са статусом посматрача чије стандарде је Институт објавио у претходном периоду. У 2024. години, под активношћу редовног преиспитивања, биће редовно преиспитано и 389 изворних српских стандарда у општим областима стандардизације.

2.2. АКТИВНОСТ: Тумачење српских стандарда и сродних докумената

Тумачење српских стандарда и сродних докумената је једна од редовних активности које Институт обавља, како на захтев корисника стандарда, тако и на захтев органа државне управе и правосудних органа. Потреба за тумачењем српских стандарда може да произађе, на пример, из контекста судског поступка, када настане спор у вези са извршавањем обавеза из уговора две уговорне стране или када се српски стандард користи за доказивање да је производ, процес или услуга задовољавајућег квалитета.

Комисије за стандарде су стална радна тела у Институту којима се може упутити било који захтев у вези са објављеним српским стандардима за које је она одговорна. Сваки захтев који Институт прими у том смислу, доставља се на разматрање надлежној комисији за стандарде.

2.3 АКТИВНОСТ: Израда годишњег плана доношења српских стандарда и сродних докумената

У складу са чланом 12. Закона, Институт најмање једанпут годишње израђује план доношења српских стандарда и сродних докумената, који доноси скупштина Института на предлог управног одбора. План има три дела. Први део је у складу са чланом 3. Уредбе ЕУ 1025/2012 и релевантним критеријумом у упутству CEN-CENELEC Internal Regulations – Part 1:2022 и садржи информације о српским стандардима и сродним документима који нису настали, односно не настају идентичним или еквивалентним преузимањем међународних или европских стандарда, а које Институт намерава да донесе или мења, које је донео или изменио на основу претходног плана доношења српских стандарда и који су тренутно у поступку измене или доношења. Други део плана садржи информацију о броју међународних и европских стандарда које Институт до сада није преузео у национални систем стандардизације као и планиране преводе стандарда на српски језик. Трећи део плана садржи пројекте нових српских стандарда и сродних докумената који за основу имају европске стандарде односно европске радне документе који су, на основу тренутно доступних информација, у разним фазама развоја.

Институт је, према члану 3. став 1. Уредбе, дужан да најмање једанпут годишње изради план доношења српских стандарда, као и да службено обавести европске организације CEN и CENELEC, друга национална тела за стандарде која су чланови тих организација и Европску комисију. Поред тога, Институт мора да план доношења објави на својој интернет-страници и у свом службеном гласилу „ИСС информације”. Предлог годишњег плана доношења српских стандарда који је утврдио управни одбор Института, као и годишњи план који је донела скупштина Института објављују се на интернет-страници Института.

Према члану 8. Одлуке, план доношења српских стандарда је саставни део програма рада Института.

2.4 АКТИВНОСТ: Израда годишњих извештаја за CEN-CENELEC (у складу са Уредбом ЕУ 1025/2012, Уредбом ЕУ 2022/2480 и CEN-CENELEC Guide 22:2021)

Европске организације CEN и CENELEC од својих чланова, у складу са члановима 5. и 6. Уредбе 1025/2012, која је измењена и допуњена Уредбом ЕУ 2022/2480, захтевају да погодним активностима охрабрују и потпомажу правилну заступљеност свих битних заинтересованих страна у процесу доношења стандарда, укључујући организације потрошача, активиста за заштиту животне средине и других друштвених организација, као и приступ микро, малих и средњих предузећа (ММСП) стандардима и процесу стандардизације. Поред тога, Институт мора да са националним телима за стандарде из других земаља размењује искуства, односно информације о најбољој пракси за побољшавање учешћа ММСП у активностима стандардизације, као и за олакшавање и повећавање примене стандарда у ММСП. У члану 6. став 3. и члану 24. исте уредбе од чланова CEN-а и CENELEC-а тражи се да припремају годишње извештаје о поменутиим активностима и да их достављају CEN-у и CENELEC-у, који их прикупљају од свих чланова, обједињавају и достављају Европској комисији. Из тих разлога Институт има обавезу да сваке године припреми и Менаџмент-центру CEN-а и CENELEC-а у Бриселу достави извештај о активностима у вези с поменутиим предметима које је предузимао у току претходне године, као и да тај извештај објави на својој интернет-страници.

Линк: https://iss.rs/sr_Cyrl/izvestaji-o-radu-instituta_p4.html

У складу са правилима европских организација за стандардизацију, Институт је званично именовано особе које представљају Институт у радним групама CEN-а и CENELEC-а која се баве питањима сарадње са сектором ММСП, као и питањима која се односе на извршавање обавеза националних тела за стандарде које проистичу из Уредбе ЕУ 1025/2012 и Уредбе ЕУ 2022/2480 и извештавају о томе најмање једном годишње надлежна тела CEN-а и CENELEC-а.

2.5. АКТИВНОСТ: Одржавање и развој сервиса за претраживање српских стандарда и њихове везе са техничким прописима

У 2024. години ће се за потребе доношења стандарда и сродних докумената контролисати сервис претраге свих важећих техничких прописа који се позивају на српске стандарде, и обрнуто. Овај сервис посебно је значајан имајући у виду да уколико се пропис позива на неки српски стандард, тај стандард постаје обавезан. Сервис је успостављен у сарадњи са компанијом Параграф лекс. У 2024. години планира се даљи развој и ажурирање базе техничких прописа и њихове повезаности са српским стандардима. То подразумева стално ангажовање запослених на праћењу прописа који се позивају на стандарде.

2.6. АКТИВНОСТ: Развој и одржавање базе стандардизованих термина

База стандардизованих термина Института садржи преко 28.000 термина, а настала је у претходним годинама радом запослених у Институту, као и чланова комисија за стандарде. Користи се приликом преузимања европских и међународних стандарда методом превођења на српски језик, а од 2016. године је јавно доступна ширем кругу корисника преко интернет презентације Института. Циљ отварања базе за јавност јесте промовисање употребе стандардизоване терминологије из различитих области стандардизације, као и укључивање шире стручне јавности у израду терминологије. Од 2023. године у предговор, односно национални предговор српских стандарда уноси се податак да се као извор стандардизоване терминологије користи терминолошка база Института.

У 2024. години планира се даљи рад на анализи, припреми, селекцији и уношењу термина и дефиниција из српских стандарда који су објављени у 2023. години. Планиране активности су припрема, идентификовање стандарда, одабир, додавање области којој припадају за оне термине за које то није било дефинисано, додавање области на енглеском језику, као и активности које претходе додавању терминолошког описа за сваку одредницу.

Такође, посебна пажња ће бити усмерена на прилагођавање и измену приказа терминолошке базе на интернет-презентацији Института како би се корисницима омогућио што информативнији и прегледнији терминолошки корпус.

2.7. АКТИВНОСТ: Одржавање базе електронских верзија српских стандарда и референтних збирки

Сваки српски стандард и сродни документ може бити испоручен као штампана публикација и у електронској форми: као текстуална PDF датотека (за стандарде објављени од 2000. године) и као сликовна PDF датотека (за стандарде објављене до 2000. године). С обзиром на модернизацију и технолошки развој, најтраженија је продаја стандарда у електронској форми. Институт ће наставити процес одржавања и унапређења базе комплетних текстова српских стандарда и сродних докумената и у 2024. години, која Институту обезбеђује централизован приступ електронским публикацијама, што омогућава бољи надзор над њима и значајно смањује ризик од злоупотребе.

Институт наставља да ради на заштити свих електронских публикација које продаје (како својих тако и туђих), којом би требало да се значајно повећа степен њихове сигурности и заштите од неовлашћеног умножавања и дистрибуције. Ову обавезу има према Закону о стандардизацији, у којем је наведено да ауторско право на српском стандарду и сродном документу припада Институту, као и према обавезама преузетим пуноправним чланством у међународним и европским организацијама за стандардизацију.

Институт ће за потребе органа државне управе одржавати архивску збирку повучених српских стандарда и сродних докумената на које се врши позивање у законима, техничким прописима и другим правним актима. Поменути стандарди и сродни документи морају бити доступни за потребе надзора на тржишту и евентуалне судске спорове.

2.8. АКТИВНОСТ: Превођење стандарда и других публикација

Институт као национално тело за стандарде Републике Србије поставио је као један од својих стратешких циљева стално унапређење активности које резултују повећањем броја стандарда на српском језику које Институт преузима у национални систем стандардизације.

Као члан европских организација за стандардизацију CEN и CENELEC, Институт је укључен у посебне споразуме између Европске уније, односно Европске комисије и наведених организација који се односе на подршку превођења стандарда на националне језике земаља чланица CEN-а и CENELEC-а. Највећи број тих стандарда повезан је са директивама новог приступа, односно националним прописима којима се те директиве преузимају, у којима се претпоставка о усаглашености производа или услуга са њиховим захтевима обезбеђује тзв. хармонизованим стандардима.

Иако се у обезбеђивању превода стандарда на српски језик у највећој мери ослања на екстерне ресурсе, Институт ће и у 2024. години такође ангажовати и своје материјалне и људске ресурсе у мери у којој то постојећи капацитети дозвољавају.

Институт располаже софтвером Trados који помаже при превођењу. Овај софтвер омогућава да се нова издања стандарда који су претходно била објављена на српском језику такође доносе на српском језику уз минималне мануелне корекције.

2.9. АКТИВНОСТ: Сарадња са органима државне управе у вези са процесима приступања Републике Србије СТО, ЕУ и СЕФТА

У 2023. години Институт је активно сарађивао са министарствима у циљу израде и доношења техничких прописа, залажући се при томе да се што пре заврши усаглашавање техничког законодавства Републике Србије са техничким законодавством ЕУ. У том контексту, у 2024. години представници Института учествоваће у раду релевантних група за преговоре о приступању Србије ЕУ, и то првенствено у Групи за слободно кретање роба а по потреби и у другим групама у којим Институт има своје представнике и то: групи за слободно кретање роба, групи за информационо друштво и медије, групи за пољопривреду и рурални развој, групи за безбедност хране, ветеринарска и фитосанитарна питања, групи за рибарство, групи за транспорт, групи за енергетику, групи за трансевропске мреже, групи за животну средину и групи за заштиту потрошача и заштиту здравља. Поред тога, један представник Института ће, на основу Закона о тржишном надзору, учествовати у радној групи за израду Стратегије тржишног надзора чије се доношење планира у 2024. години.

Такође, представници Института ће у 2024. години наставити учешће у оквиру радних група Министарства унутрашње и спољне трговине у вези са реализацијом споразума о сарадњи са Уједињеним Арапским Емиратима, Народном Републиком Кином и Републиком Корејом у оквиру преговора за приступање Светској трговинској организацији.

У 2024. години Институт ће интензивно сарађивати са ресорним министарством, као и са другим министарствима у вези са:

- спровођењем Закона о стандардизацији;
- припремањем потребних извештаја, информација и других материјала за састанке Преговарачке групе 1 – Слободан проток робе, у вези са приступањем Републике Србије ЕУ;
- припремањем потребних извештаја, информација и других материјала у вези са чланством Републике Србије у СЕФТА;
- припремањем потребних материјала за преговоре о приступању СТО, у делу који се односи на Споразум СТО о техничким препрекама у трговини;

- учешћем у програмима техничке помоћи које ће финансирати ЕУ, уколико се Институт определи да у њима учествује са пројектима у вези са стандардизацијом;

- TWINNING пројектима и другим сличним пројектима.

У зависности од потреба и позива надлежних органа државне управе, представници Института учествоваће и у другим активностима.

2.10. АКТИВНОСТ: Међународна сарадња у области стандардизације

Програм међународне сарадње Института за 2024. годину заснива се првенствено на статутарним обавезама и редовним активностима у вези са чланством у међународним и европским организацијама за стандардизацију, које обухватају:

- извршавање редовних обавеза пуноправног члана ISO-а: гласање о нацртима међународних стандарда и радним документима; комуникација са Централним секретаријатом, секретаријатима техничких комитета и поткомитета; учешће у раду Савета ISO-а, Група 4; праћење и примену докумената Савета ISO-а и Одбора за управљање техничким пословима; припреме за учешће у раду Генералне скупштине ISO-а, као и комитета DEVCO и CASCO; координацију сарадње са техничким комитетима и друге послове;

- извршавање редовних обавеза пуноправног члана IEC-а: гласање о нацртима међународних стандарда и другим радним документима; комуникација са Централним бироом IEC-а у Женеви; праћење и примену статутарних докумената Савета IEC-а, као и Одбора за менаџмент стандардизацијом и Одбора за менаџмент сертификацијом; припреме за учешће у раду Генералног заседања IEC-а и друге послове;

- послове у вези са чланством у CEN-у и CENELEC-у, учествовање у развоју и доношењу европских стандарда и њихово преузимање у српски систем стандардизације, редовно гласање у вези са пројектима, нацртима и дефинитивним текстовима европских стандарда, као и редовно уношење података о њима који се преузимају и објављују као српски стандарди; достављање информација о преузетим европским стандардима Менаџмент-центру CEN-а и CENELEC-а (CCMC) у Бриселу; праћење статутарних и других докумената и гласање на њих; учешће у раду Административних одбора; припреме за учешће на заседању Генералних скупштина CEN-а и CENELEC-а; контакте са CCMC-ом и друге послове;

- укључивање домаћих стручњака у рад међународних и европских организација за стандардизацију, односно њихових техничких комитета у циљу доношења међународних и европских стандарда;

- извршавање обавеза према ETSI-ју, дефинисаних Меморандумом о разумевању који су потписали Институт и ETSI: поштовање начела мировања, организовање јавне дискусије у нашој земљи о сваком новом ETSI стандарду, када је то потребно; утврђивање националног става за гласање и/или достављање примедба на ETSI; преузимање хармонизованих стандарда које је објавио;

- учешће представника Института у међународној шеми за међусобно признавање исправа о оцењивању усаглашености електротехничких уређаја са стандардима IEC-а (у шеми IEC/CEC/CB);

- спровођење активности из „Gender Action Plan“-а Института, које се односе на: повећање удела женских чланова комисија за доношење стандарда у сектору за електротехничку стандардизацију, преузимање и превод докумената из области родне равноправности, прикупљање података о броју удружења пословних жена у циљу повећања и/или побољшања сарадње са удружењима пословних жена, спровођење семинара и вебинара у вези са родном равноправношћу у стандардизацији, креирање и дистрибуцију промотивног материјала.

Програм међународне сарадње Института за 2024. годину такође обухвата:

- Генерално заседање CEN-а и CENELEC-а, као и заседања административних одбора CEN-CENELEC-а, у јуну 2024. године, која ће се одржати у Амстердаму, Краљевина Холандија, уз присуство око 200 учесника из 34 државе чланице CEN-а и CENELEC-а, као и представника међународних организација за стандардизацију;

- 46. заседање Генералне скупштине ISO-а и 58. заседање Комитета за земље у развоју (ISO/DEVCO), 9–13. септембра 2024. године, Картагена, (Колумбија)

- 88. заседање Генералне скупштине IEC-а, 19–25. октобар, 2024. године, Единбург, Уједињено Краљевство;

- заседања генералних скупштина европских организација CEN и CENELEC/ванредно заседање, новембар 2024. године, Брисел, Краљевина Белгија;

- 9. балканску конференцију о стандардизацији, која окупља представнике националних тела за стандарде балканских земаља (Албаније, Босне и Херцеговине, Бугарске, Македоније, Молдавије, Румуније, Србије, Словеније, Турске, Црне Горе и Хрватске), октобар 2024, Темишвар, Румунија

У том циљу, у 2024. години представници Института ће учествовати на заседањима управних и других тела, а листа заседања са местом и временом одржавања дата је у табели у **Прилогу 2.6**.

2.11. АКТИВНОСТ: Учесће представника Института у раду техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију

У 2024. години Институт ће координисати учешће српских стручњака у предлагању, изради, утврђивању, преиспитивању и одржавању међународних стандарда и сродних докумената, као и на заседањима техничких радних тела међународних организација за стандардизацију ISO и IEC и њиховог заједничког техничког комитета за информациону технологију ISO/IEC JTC 1, као и у европским организацијама за стандардизацију CEN и CENELEC.

Планирано је да у 2024. години представници, односно стални делегати Института у техничком одборима (BT) CEN-а и CENELEC-а учествују на више заседања тих тела, а број учесника и место одржавања приказани су у **Прилогу 2.6**, где је дато и детаљно образложење.

У току 2024. године очекује се већа ангажованост домаћих стручњака, посебно представника ММСП, у раду поменутих техничких радних тела. Ове активности су изузетно значајне за Институт јер ће, учествујући у њима, представници Института стицати неопходно искуство у раду европских техничких радних тела за стандардизацију, и остваривати законом утврђене обавезе Института да у тим организацијама представља и заступа интересе Републике Србије у вези са стандардизацијом.

2.12. АКТИВНОСТ: Институт као информациони центар за стандарде у складу са захтевима докумената СТО, ЕУ и СЕФТА споразума

Информациони центар Института обухвата стандардотеку, читаоницу и Контактну тачку за нотификацију и пружање информација у вези са српским стандардима.

На основу Уредбе о поступку пријављивања и начину информисања који се односе на техничке прописе, оцењивање усаглашености и стандарде („Сл. гласник РС”, бр. 45/2010 и 114/2015) Институт делује као информативни центар за стандарде (у складу са Кодексом добре праксе, споразумом СЕФТА, Директивом ЕУ 2015/1535, Уредбом ЕУ 1025/2012 и Уредбом 2022/2480) и има обавезу да одговара на захтеве потписника међународних споразума и других

заинтересованих страна и обезбеђује документе у вези са стандардима који су донети или предложени за доношење у Републици Србији.

Информациони центар бесплатно пружа одговоре на питања у вези са: делатношћу, публикацијама и услугама Института; српским, европским и међународним стандардима; националним стандардима појединих земаља; техничким законодавством ЕУ, тј. директивама и другим документима са којима су у вези српски стандарди и сродни документи. Информациони центар наплаћује по посебној тарифи одговоре који захтевају детаљнију анализу.

Европским организацијама за стандардизацију редовно доставља информације о изворним српским стандардима планираним за доношење у следећој години.

2.13. АКТИВНОСТ: Реализација промотивних активности према Маркетинг-плану за 2024. годину

Маркетиншке активности Института имају за циљ информисање шире и стручне јавности о стандардизацији и подизање друштвене свести у нашој земљи о значају стандарда. У 2024. години планира се настављање започетих маркетиншких активности усмерених на промовисање користи од примене стандарда и на промовисање целокупне понуде производа и услуга Института. Маркетинг-план Института за 2024. годину дат је у **Прилогу 1.2.**

Институт ће у 2024. години наставити са спровођењем започетих маркетиншких активности реализације Акционог плана за спровођење Програма развоја Института за стандардизацију Србије за период 2022–2024. години. У складу са трендовима дигиталног маркетинга, већина активности ће бити у онлајн форми: имејл маркетинг (кампање преко електронске поште), објављивање вести из света стандардизације на веб-сајту Института и објаве на страницама Института на друштвеним мрежама. Поред тога, један од циљева је успостављање сарадње са веб-порталима удружења и организација које се баве темама у вези са различитим областима стандардизације (заштита животне средине, безбедност и здравље на раду и сл.). Одељење за продају, маркетинг и едукацију ће, такође, у сарадњи са Београдским сајмом, организовати учешће представника Института на сајамским манифестацијама који су из области повезаним са стандардима и у складу са календаром сајмова за 2024. годину.

Конкретне промотивне активности обухватиће следеће:

- редовно месечно промовисање одабраних најважнијих српских стандарда на српском језику, објављених у Решењу о доношењу српских стандарда и сродних докумената за сваки месец (подразумева припрему и слање рекламног материјала купцима, објављивање вести на веб-сајту Института и спровођење кампање на страницама Института на друштвеним мрежама);

- промоцију користи од чланства у Институту, као и јачање везе са постојећим члановима Института;

- промовисање рада комисија за стандарде и сродне документе, у циљу упознавања јавности са начином доношења српских стандарда, као и укључивања нових стручњака у рад комисија за стандарде;

- обавештавање заинтересованих страна о услугама у понуди Института (сертификација система менаџмента, тумачење захтева стандарда, пружање техничке помоћи, превођење стандарда);

- организовање обука из различитих области стандардизације као посебан вид промоције примене стандарда (вебинара и семинара, као и хибридних обука), у циљу подизања нивоа знања о стандардима у одређеним областима стандардизације и олакшавање разумевања захтева стандарда и њихове практичне примене. Као и претходних година,

организоваће се комерцијалне и бесплатне обуке (намењене студентима, члановима комисија за стандарде и широј јавности). Комерцијалне обуке биће организоване у зависности од интересовања корисника и расположивости спољних предавача. Тематски, области едукације су следеће: тумачење захтева појединих стандарда, интерне провере система менаџмента (квалитетом, заштитом животне средине, безбедношћу информација, безбедношћу и здрављем на раду, интегрисаних система менаџмента), обуке намењене особљу у лабораторијама (интерне провере, ризици у лабораторијама, мерна несигурност итд.), , обуке за медицинске лабораторијетва, медицинска средства, процена прилика и ризика, технике процене ризика, процена ризика од катастрофа, електромагнетска компатибилност итд. У складу са потребама и захтевима корисника, семинари и вебинари са темама за које постоји изражено интересовање биће организовани више пута у току године.

При реализацији обука треба имати у виду и да су током године могућа одступања од годишњег плана из различитих разлога (нпр. немогућност ангажовања планираних спољних предавача у предвиђеном термину, недовољна заинтересованост и одзив корисника на понуђене обуке, накнадно откривање тренутно актуелне теме која није била предвиђена планом итд.).

2.14. АКТИВНОСТ: Издавање посебних публикација Института

У 2024. години Институт ће наставити са добром праксом издавања посебних тематских збирки стандарда из појединих области за које се процени да постоји интересовање стручне јавности. Такође, у циљу популарисања стандарда и стандардизације, повећања броја експерата у раду техничких тела, као и промовисања услуга Института планирано је издавање промотивних штампаних брошура, е-брошура и промотивног материјала, као и садржајно и визуелно унапређивање материјала за оглашавање и едукацију.

Институт ће настојати да поједине издавачке пројекте оствари у сарадњи са другим институцијама и организацијама, уколико ресурсе не може да обезбеди сам, а у зависности од процене остваривања заједничког интереса.

У том смислу, у 2024. години планира се објављивање:

– извештаја о раду Института за 2023. годину који се користи у промотивне сврхе и представља Институт широком кругу корисника као и међународним, регионалним и националним телима за стандарде са којима Институт сарађује;

– превода информативних и промотивних брошура међународних и европских организација за стандардизацију којима се промовишу стандарди из актуелних тематских области као што су нпр. родно осетљиви стандарди, унапређење здравља, здравствених система и услуга, безбедност и отпорност друштва итд.); ;

– електронских збирки стандарда из најтраженијих области као што су грађевинарство, системи менаџмента, вештачка интелигенција и друго;

– ажурираних електронских збирки стандарда, у складу са новообјављеним стандардима и сродним документима које те збирке садрже;

– службеног гласила *ИСС информације* на интернет страници Института, које садржи информације о преиспитивању, објављивању, повлачењу, нацртима српских стандарда и сродних докумената и подаци о оснивању комисија, пројектима, јавним расправама и пројектима стандарда из међународне и европске стандардизације;

– електронског гласила *ИСС Новости* једном месечно, које се садржи актуелне информације из националне, међународне и европске стандардизације.

– билтена „Стандардизација“, који излази квартално у електронском облику и садржи информације о члановима Института, активностима Института, активностима у међународној и европској стандардизацији, иновацијама и новинама у инфраструктури квалитета.

2.15. АКТИВНОСТ: Унапређење интернет странице Института

У 2024. години наставиће се са унапређењима страница за претраживање стандарда, страница са термилошком базом и базом стандарда и прописа, јер су према подацима из претходних година то најпосећеније странице сајта и потребно их је прилагодити потребама корисника. Такође, на основу примедба корисника сајта закључено је да приказ података о стандардима треба побољшати, односно допунити га детаљнијим информацијама о стандардима. Како је услуга едукације једна од најчешће коришћених услуга Института, посебна пажња биће посвећена унапређењу садржаја који се односе на обуке, односно одржавање семинара и вебинара. Интернет страница Института је најважније средство комуникације са корисницима, укључујући и чланове комисија за стандарде и сродне документе, па се очекује да ће се поменути изменама подстаћи продаја стандарда и коришћење свих осталих услуга које Институт пружа и о којима информише јавност.

Такође, наставиће се са унапређењем садржаја који се постављају на друштвене мреже (Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube итд.).

2.16. АКТИВНОСТ: Развој и одржавање информационог система Института

Информациони систем Института састоји се од локалне рачунарске мреже (LAN), системских софтвера, апликативних софтвера и информатичких ресурса (систем за управљање подацима о српским стандардима и сродним документима).

У 2024. години планирају се следећи послови и задаци:

а) Текуће одржавање локалне рачунарске мреже и припадајућег хардвера и софтвера

Запослени у Институту ће уз помоћ спољних сарадника одржавати локалну рачунарску мрежу, системски софтвер, интегритет система и опрему Института. Пружаће помоћ корисницима при употреби хардвера и софтвера, у роковима предвиђеним усвојеним процедурама израђиваће резервне копије софтвера и докумената и бринути о сигурности и што већој расположивости информационог система. Планирана је даља набавка нових рачунара, а у циљу покретања новог циклуса обнављања рачунарске опреме.

б) Одржавање апликативних софтвера

Планира се унапређење система за управљање подацима о стандардима применом новијих и модернијих технолошких решења, као и одржавање и унапређивање система за управљање документима.

Запослени у Институту ће за потребе доношења стандарда и сродних докумената, као и за потребе других активности које Институт обавља, одржавати апликације које Институт користи и у њима ће, према потреби, вршити измену или надградњу. Истовремено, уколико буде новонабављених софтвера, запослени ће учествовати у њиховом имплементирању и обуци крајњих корисника.

в) Интернет-страница Института

У 2020. години Институт је почео са коришћењем новог интерфејса интернет странице Института Развој и имплементација свих функционалности новог интерфејса наставиће се и у 2024. години.

г) Одржавање функције продаје стандарда преко Интернета

Запослени у Институту ће, заједно са спољном подршком, одржавати успостављену функцију електронског плаћања помоћу платних картица (VISA, MasterCard и сл.), које се врши преко интернет странице Института, као и одржавање електронског преузимања плаћених публикација.

2.17. АКТИВНОСТ: Продаја стандарда и сродних докумената

Институт продаје српске стандарде, сродне документе и друге публикације. Поред тога, на основу закључених уговора о коришћењу ауторских права, умножавању и дистрибуцији, Институт продаје:

- међународне стандарде и сродне документе (ISO, IEC и ISO/IEC);
- британске стандарде и сродне документе (BS);
- немачке стандарде и сродне документе (DIN);
- руске стандарде и сродне документе (ГОСТ Р);
- међудржавне стандарде и сродне документе (ГОСТ) који важе на територији свих држава чланица Заједнице Независних Држава;
- стандарде и сродне документе Европског института за телекомуникационе стандарде (ETSI);
- стандарде и сродне документе Америчког друштва за испитивање и материјале (ASTM);
- стандарде и сродне документе Института за стандардизацију Босне и Херцеговине (BAS).

У вези с тим, Институт има обавезу да међународне и националне организације са којима има закључене споразуме о сарадњи квартално извештава о броју продатих страних стандарда, као и да им уплати уговорени износ накнаде за ауторска права за одговарајуће продате стране стандарде у претходном тромесечју, уз право задржавања уговорене провизије.

Током 2024. године планира се јачање и интензивирање електронске продаје националних стандарда, нарочито преузимања са интернет странице Института, као и маркетиншка подршка у јачању ове врсте продаје.

У 2024. години наставиће се са продајом онлајн приступа целокупној бази српских стандарда посредством годишње претплате за привредне субјекте и посебне претплате на одабране стандарде која је успостављена за високошколске установе.

Такође, промовисаће се и могућности онлајн читања српских стандарда под изузетно повољним условима за све кориснике, у периоду од пет или 30 календарских дана, као и могућност набавке тзв. пакета стандарда са посебним попустима за кориснике који истовремено набављају од 10 до 400+ примерака стандарда.

Под посебно повољним условима наставиће се продаја стандарда за микро, мала и средња привредна друштва, као и обуке из различитих области стандардизације

Очекује се да Институт током 2024. године закључи тзв. дилерске уговоре, чиме би се омогућило да се стандарди, уз прецизно уговорене услове и поштовање утврђених правила у међународним и европским организацијама за стандардизацију, продају и преко посредника и/или дистрибутера. Поред тога, планира се увођење и других, савремених решења пласирања српских стандарда и сродних докумената, која су у складу са препорукама и трендовима у европским и међународним организацијама, уз помоћ којих би се омогућило повећање продаје и раст остварених прихода Института.

2.18. АКТИВНОСТ: Обуке стручњака за учешће у националној и/или међународној и европској стандардизацији

Институт планира да и у 2024. години настави са организовањем бесплатних обука намењеним члановима комисија за стандарде. Предвиђено је организовање најмање два семинара/вебинара, односно курса и радионице за заинтересоване стручњаке, на којима би они стицали посебна знања у вези са стандардима, стандардизацијом и сродним активностима, односно на којима би се обучавали за ефикасан и ефикасан рад у комисијама за доношење стандарда и сродних докумената.

Програмом ових семинара, курсева и радионица ће бити обухваћена знања и вештине у вези са процедурама и правилима српске, европске и међународне стандардизације и сродних активности, а нарочито ће бити промовисан значај и додата вредност учешћа српских стручњака у доношењу српских, европских и међународних стандарда и сродних докумената.

2.19. АКТИВНОСТ: Пружање стручне помоћи у примени и испуњавању захтева српских стандарда

У 2024. години биће предузета интензивнија промоција ове услуге на различите начине, директно, посетама потенцијалних корисника или достављањем промотивних материјала мејлом или званичном поштом или на друге начине, са циљем добијања најмање два клијента.

Предности које Институт издвајају од осталих пружалаца ове услуге су поверење у Институт као референтну установу за стандардизацију, кадровски капацитети (запослених различитих специјалности) могућност пласирања најактуелнијих информација о развоју стандардизације на међународном и европском нивоу, као и искуство у обукама из области стандардизације.

Потенцијални корисници ове услуге припадају индустријском сектору, сектору услуга, јавном сектору, образовним установама и др. Имајући у виду развој сектора услуга, као и на чињеницу да су и на европском и међународном нивоу значајна пажња и активности усмерене на тај сектор, посебна пажња биће посвећена корисницима из области образовања, здравства, информационих технологија, преводилачких услуга и туризма. Организације које траже пружање услуге стручне помоћи често расписују јавне набавке, па ће се ради прибављања информација о потенцијалним клијентима користити портал јавних набавки и огласи у средствима јавног информисања, директни контакти са потенцијалним корисницима ове услуге, као и скупови, конференције и семинари на којима се јавност информише о појединим стандардима или групи стандарда.

2.20. АКТИВНОСТ: Одржавање, преиспитивање и побољшавање интегрисаног система менаџмента

У 2023. години је успешно завршена ресертификација интегрисаног система менаџмента и то 21.08. и 22.8 за систем менаџмента квалитетом и 07.09. и 08.09. за систем менаџмента безбедношћу информација. Крајем 2023. године и током 2024. године радиће се на унапређењу праћења процеса и документације IMS-а у складу са препорукама за побољшавање констатованим на интерној и екстерној провери. У складу са тим, преиспитаће се процес комуникације, процес запошљавања, оцењивање ризика за безбедност информација, све карте процеса IMS-а као и целокупан процес менаџмента безбедношћу информација.

Институт ће интегрисани систем менаџмента квалитетом и безбедношћу информација континуирано преиспитивати и предузимати мере за побољшавање као и корективне мере и корекције уколико се уоче неусаглашености. У циљу побољшавања интегрисаног система менаџмента биће посебно преиспитани кључни индикатори перформанси свих процеса, као и карте процеса, сви идентификовани ризици за систем менаџмента квалитетом и систем

менаџмента безбедношћу информација и ефективност мера за њихову контролу. Такође, биће обављене и редовне интерне провере интегрисаног система менаџмента, преиспитивање од стране руководства, као и континуиране обуке запослених у циљу обнављања знања за систем менаџмента квалитетом и систем менаџмента безбедношћу информација.

2.21. АКТИВНОСТ: Сарадња са образовним институцијама

Континуирана сарадња са факултетима и универзитетима један је од важних циљева Института. У том смислу, Институт има успостављену успешну вишегодишњу сарадњу са неколико факултета, која се пре свега реализовала кроз представљање рада Института и основних појмова о стандардизацији студентској популацији. Такође је значајно укључивање професора у рад комисија за стандарде и средње документе.

У току 2024. године активности сарадње са образовним институцијама биће усмерене на успостављање сарадње са техничким факултетима са којима Институт до сада није сарађивао како би се професори и студенти тих факултета ближе упознали са радом Института. Такође, са факултетима са којима је већ закључен споразум о сарадњи биће проширене и конкретизоване активности сарадње, кроз организовање предавања прилагођених њиховим потребама.

С обзиром на то да међународне организације за стандардизацију ISO и IEC посвећују доста пажње едукацији у области стандардизације, праћење њихових активности у вези са овим питањем биће такође редовно спровођено у току 2024. године. Наставиће се са информисањем студената о раду Међународног института за стандарде следеће генерације ISINEG, у циљу њиховог укључивања у студентске техничке комитете. Такође, промовисаће се IEC програм Young Professionals.

3. СЕРТИФИКАЦИЈА ПРОИЗВОДА, СИСТЕМА МЕНАѢМЕНТА И ОСОБА

На основу члана 7. тачка 15б) Закона о стандардизацији („Сл. гласник РС”, 36/2009, 46/2015) Институт обавља послове сертификације производа, система менаџмента и особа.

Имајући у виду да је Сертификационо тело Института (у даљем тексту: СТИСС) акредитовано за три система менаџмента (ISO 9001; ISO 14001; ISO 45001), у 2024. години акценат ће бити на интензивнијем промовисању сертификације пре свега кроз директни контакт са клијентима, организовањем састанака, учешћем на стручним скуповима, сајмовима и сл. Интензивно ће се радити на изради одговарајућих промотивних материјала, флајера, брошура и сл. Такође у сврхе промоције примене стандарда и сертификације, у 2024. години, максимално користити могућности дигиталног маркетинга.

У 2024. години, планирана је реализација најмање 10 (десет) сертификација за системе менаџмента у обиму акредитације СТИСС. Приоритетни задатак СТИСС је повећање броја клијената у складу са обимом акредитације који је у 2023. години проширен за два система менаџмента ISO 14001 и ISO 45001. Како би СТИСС клијенту могао да пружи комплетну услугу сертификације, тенденција СТИСС биће да са другим сертификационим телима успостави партнерске односе на бази споразума о пословној сарадњи, где је то одговарајуће

Такође ће фокус бити на спровођењу обука за провераваче запослене у СТИСС за водеће провераваче за системе менаџмента према ISO 14001 и ISO 45001 у складу са захтевима за компетентност СТИСС, на организовању интерних обука у СТИСС у циљу подизања компетентности проверавача и свих који су укључени у процес сертификације, као и састанака на којима ће се проверавачи упознавати са релевантним изменама у систему менаџмента сертификационог тела и размењивати искуства са провера.

Пратећи потребе и измене у захтевима на тржишту, СТИСС ће у 2024, спроводити преиспитивање ризика и прилика и документације ИСМ у циљу правовременог одговора на захтеве тржишта и препознавања нових могућности, поједностављења процеса нарочито са аспекта клијента и подизања ефикасности СТИСС. СТИСС ће и у 2024. години обезбедити очување једног од основних принципа у процесу сертификације, принцип непристрасности кроз, између осталог, и редовно одржавање седница Комисије за непристрасност.

4. РАЗВОЈ И ПРИМЕНА НАЦИОНАЛНОГ ЗНАКА УСАГЛАШЕНОСТИ СА СРПСКИМ СТАНДАРДИМА

На основу члана 7. тачка 12) Закона, Институт одобрава употребу националног знака усаглашености са српским стандардима у складу са правилима Института.

У 2024. години СТИСС ће спровести активности са циљем да се идентификују производи и услуге погодне за поступак доделе националног знака усаглашености и покренути иницијативу да се размотре и преиспитају и други начини доделе националног знака усаглашености као и могућности за његову ширу примену, а у вези са тим и преиспитати критеријуме за доделу националног знака усаглашености у оквиру законских захтева.

План је да се у 2024. години осмисли и спроведе адекватна и одговарајућа маркетиншка активност са циљем да се привреди и свим заинтересованим странама приближи национални знак усаглашености са јасним дефинисањем бенефита за кориснике знака. У том смислу акценат ће бити на презентацији националног знака усаглашености и користи од његове примене на стручним скуповима и сајмовима као и на састанцима са представницима привредних друштава.

Покретање поступка доделе националног знака усаглашености, за пет до десет привредних друштава и спровођење пратећих маркетиншких активности са циљем да се таква привредна друштва истакну и да се учине препознатљивим као носиоци националног знака усаглашености са српским стандардима. Национални знак усаглашености Институт жели да развије по угледу на европске знакове усаглашености, чија је улога стицање поверења потрошача у производе или услуге које носе знак усаглашености.

5. ВАНРЕДНЕ АКТИВНОСТИ ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ

5.1 АКТИВНОСТ: Имплементација новог издања ISO/IEC 27001:2022 у оквиру интегрисаног система менаџмента

У оквиру интегрисаног система менаџмента Институт је 2010. године имплементирао и стандард ISO/IEC 27001 за систем менаџмента безбедности информација. С обзиром на то да је у 2022. години објављено ново издање тог стандарда које садржи значајне измене у односу на постојеће, Институт ће у 2024. години извршити прелаз на ново издање, што пре свега захтева спровођење анализе разлика између захтева и начина на који се испуњавају, преиспитивање постојеће и израду нове документације. Провера усаглашености са захтевима новог издања биће спроведена кроз надзорну посету сертификационог тела.

5.2. АКТИВНОСТ: Обележавање 90 година стандардизације у Републици Србији

Рад на савременој стандардизацији започео је на овим просторима 16. септембра 1934. године, када је у Београду, на 15. седници Удружења југословенских инжењера и архитеката, основан Југословенски национални комитет за нормализацију. Како је Институт правни следбеник свих институција које су биле задужене за стандардизацију било на савезном било на републичком нивоу, тај датум је званично прихваћен за Дан Института и сваке године се обележава у периоду од 16. септембра до 14. октобра, када је Светски дан стандарда.

У 2024. години Институт ће се припремати за свечано обележавање 90 година стандардизације у Републици Србији. Тако значајан јубилеј биће обележен свечаном академијом, али и пропратним активностима.

Наиме, прослава јубилеја биће повод за издавање монографије о стандардизацији и институцијама које су се њоме бавиле на овим просторима. Такође, као увод у прославу планира се организовање конференције о стандардизацији, са учесницима и из региона, на којој би се покренуле актуелне теме за стандардизацијску заједницу на међународном и националном нивоу. Биће организовано и такмичење за студентску популацију које би подразумевало израду постера, видео-записа или писаног рада на неку тему из области стандардизације.

ПРИЛОЗИ I

ПРИЛОГ 1.1
ПРЕГЛЕД БРОЈА СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА ПО КОМИСИЈАМА
И МЕТОДАМА ПРЕУЗИМАЊА ЗА 2024. ГОДИНУ

Према члану 12, став 4. Статута, план доношења српских стандарда је саставни део Програма рада Института. Имајући у виду обавезу да план мора бити јавно доступан, Институт План доношења српских стандарда за 2024. годину објављује на својој интернет-страници, а информацију о постојању плана даје у свом службеном гласилу „ИСС информације”. Цео документ се може преузети на линку https://iss.rs/sr_Cyrl/work-plan_p834.html.

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
			Метода pp (српски језик)	Методe ps и pr (енглески језик)	УКУПНО
А.1 Одељење за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај					
1.	A331	Поштански саобраћај	1	0	1
2.	B033	Ватростални материјали	0	8	8
3.	B082	Рударство	6	2	8
4.	B184/SS1	Савремени керамички материјали	0	8	8
5.	B321	Експлозиви за цивилну употребу	0	38	38
6.	C017-1	Методe хемијске анализе гвожђа и челика	1	6	7
7.	C017-2	Челик	6	43	49
8.	C026	Бакар и легуре бакра	6	9	15
9.	C079	Лаки метали и њихове легуре	2	8	10
10.	C119	Металургија праха	1	5	6
11.	C135	Испитивање без разарања	6	23	29
12.	C164	Механичка испитивања метала	3	16	19
13.	C263/SS1	Сигурно чување новца, вредносних предмета и носилаца података	0	2	2
14.	I211	Географске информације	0	15	15
15.	M010	Технички цртежи, толеранције, зупчаници, лежаји и навојни спојеви	4	66	70
16.	M011	Посуде и опрема под притиском	0	13	13

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
			Метода рр (српски језик)	Методe рs и рг (енглески језик)	УКУПНО
17.	M022	Друмска возила	0	16	16
18.	M023	Трактори и машине за пољопривреду и шумарство	2	24	26
19.	M039	Високе производне технологије, машине алатке и ситан алат	0	7	7
20.	M044	Заваривање и сродни поступци	3	59	62
21.	M049	Гасни апарати	0	15	15
22.	M057	Котловска постројења и цевоводи	0	35	35
23.	M070	Мотори са унутрашњим сагоревањем	0	1	1
24.	M096	Дизалице, опрема за дизање и континуални транспорт	3	21	24
25.	M108	Механичке вибрације и удари	0	1	1
26.	M115	Хидрауличне машине, криогена техника, мерење протока флуида у затвореним цевоводима и количине топлотне енергије мерење	2	61	63
27.	M127	Машине за земљане радове	8	16	24
28.	M153	Индустријске арматуре	0	15	15
29.	M178	Лифтови, покретне степенице и покретна газишта	2	8	10
30.	M180	Сунчева енергија	0	2	2
31.	M199	Безбедност машина	4	27	31
32.	M261	Адитивна производња	1	25	26
33.	PKS C174	Племенити метали	0	1	1
34.	M234	Гасна инфраструктура, опрема за природни и течни нафтни гас	0	13	13
35.	M295	Уређаји за грејање и грејна тела	2	14	16
36.	P256	Примене на железници	1	96	97
37.	B082/PKS B067	Нафтно рударство	0	24	24
38.	R188	Бродоградња и поморске конструкције	0	12	12
39.	S020	Ваздухопловство	0	158	158

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
			Метода рр (српски језик)	Методe рs и рg (енглески језик)	УКУПНО
40.	U043	Акустика у грађевинарству	0	2	2
41.	U059	Зграде и инжењерско-грађевински објекти	0	10	10
42.	U071	Бетон и компоненте бетона, армирани бетон и преднапрегнути бетон	2	12	14
43.	U071/PKS 1	Бетон и компоненте бетона, армирани бетон и преднапрегнути бетон – Цемент и креч	3	7	10
44.	U071/PKS 2	Бетон и компоненте бетона, армирани бетон и преднапрегнути бетон - Камен и агрегати	2	8	10
45.	U125	Елементи за зидање и покривање кровова	0	7	7
46.	U152	Гипс и производи од гипса	0	1	1
47.	U162	Врата, прозори и грађевинско стакло	0	21	21
48.	U163	Топлотна техника у грађевинарству	0	17	17
49.	U165	Снабдевање водом и инжењерство отпадних вода	6	24	30
50.	U166	Димњаци	0	1	1
51.	U182	Геотехника	3	10	13
52.	U189	Керамичке плочице и санитарна опрема	0	2	2
53.	U227	Материјали за путеве	3	16	19
54.	U247/SS1	Системи аутоматског управљања и надзора у зградама	0	5	5
55.	U250-1,8	Основе прорачуна конструкција, дејства на конструкције и сеизмички прорачун	0	18	18
56.	U250-3,4,9	Челичне конструкције, спрегнуте конструкције од челика и бетона и алуминијумске конструкције	1	23	24
57.	U250-5,6	Прорачун дрвених и зиданих конструкција	1	5	6
58.	U346	Конзервација културног наслеђа	0	4	4
59.	U 442	Информационо моделирање објеката - BIM	0	9	9
60.	Z021/PKS U092	Безбедност од пожара – Техничке мере безбедности зграда од пожара	0	17	17
61.	Z104	Логистика, контејнери за транспорт терета и унутрашњи транспорт	1	13	14

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
			Метода рр (српски језик)	Методe рs и рг (енглески језик)	УКУПНО
62.	Z169	Светлост и осветљење	2	9	11
63.	Z204	Безбедност друмског саобраћаја и интелигентни транспортни системи	0	16	16
64.	Z226	Опрема пута	1	3	4
65.	Z226/ PKS 1	Опрема пута - Заштитне ограде на путевима	0	1	1
Одељење за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај укупно:			89	1.174	1.263
А.2 Одељење за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде					
66.	A228	Туризам и сродне услуге	4	6	10
67.	A012	Величине, јединице и мерни инструменти	1	0	1
68.	A207	Системи менаџмента заштитом животне средине	4	2	6
69.	A260	Менаџмент људских ресурса	1	0	1
70.	A268	Одрживост и друштвена одговорност	0	0	0
71.	A292	Безбедност и отпорност	2	3	5
72.	A301	Менаџмент енергијом и уштеда енергије	0	1	1
73.	B028-1	Мазива и сродни производи	0	0	0
74.	B028-2	Горива нафтног порекла	2	29	31
75.	B048	Лабораторијска опрема	0	2	2
76.	B238	Чврста биогорива	2	14	16
77.	B336	Битумен, битуменска везива и флексибилне траке за хироизолацију	1	15	16
78.	C107	Корозија и заштита материјала од корозије металним и другим неорганским превлакама	5	17	22
79.	CASCO	Оцењивање усаглашености и менаџмент квалитетом	5	7	12
80.	D083	Опрема за спорт, рекреацију и игралишта	1	31	32
81.	D089	Плоче на бази дрвета	0	3	3
82.	D089/PKS H061-	Плоче на бази дрвета – Адхезиви	0	2	2

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
			Метода рр (српски језик)	Методe рs и рg (енглески језик)	УКУПНО
	11				
83.	D136	Намештај	2	17	19
84.	D218	Обло дрво и резана грађа	5	4	9
85.	D218/PKS D038	Обло дрво и резана грађа - Трајност дрвета и производа на бази дрвета	3	7	10
86.	E034-12	Сензорске анализе	1	0	1
87.	E034-17	Системи менаџмента безбедношћу хране	2	0	2
88.	E034-2,11	Семе и плодови уљарица, масти и уља биљног и животињског порекла и њихови споредни производи	1	6	7
89.	E034-4	Жита, махуњаче и њихови производи	3	3	6
90.	E034-4/PKS E034-10	Жита, махуњаче и њихови производи – Храна за животиње	1	0	1
91.	E034-5	Млеко и производи од млека	1	6	7
92.	E034-6	Месо, живина, риба, јаја и њихови производи	2	1	3
93.	E034-9	Микробиологија и биотехнологија	2	15	17
94.	E034-3	Воће, поврће и њихови производи	2	0	2
95.	E034-7,8,15	Зачини, чај, кафа и какао	0	0	0
96.	E126	Дуван, производи од дувана и упаљачи	2	3	5
97.	E153	Машине за прехранбену индустрију	0	6	6
98.	E194	Посуђе и прибор у додиру са храном	1	0	1
99.	E275	Анализа хране - Хоризонталне методе	2	14	16
100.	F038	Текстил	2	20	22
101.	F094	Заштитна одећа и заштитна опрема	3	43	46
102.	F219	Еластичне, текстилне и ламинатне подне облоге	1	10	11
103.	G045	Гума и производи од гуме	2	18	20

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
			Метода рр (српски језик)	Методe рs и рг (енглески језик)	УКУПНО
104.	G061	Пластичне масе	3	71	74
105.	G120	Кожа и обућа	0	8	8
106.	H006	Целулоза, папир и картон	3	4	7
107.	H035	Боје, лакови и сродне технологије и производи	5	46	51
108.	H047	Хемија	1	1	2
109.	H054	Етарска уља	3	0	3
110.	H130	Графичка технологија,	3	2	5
111.	H134	Ђубрива, оплемењивачи земљишта и биостимулатори биљака	7	42	49
112.	H146	Квалитет ваздуха	0	20	20
113.	H147	Квалитет воде	4	29	33
114.	H190	Квалитет земљишта	1	15	16
115.	H193	Природни гас	0	13	13
116.	H217	Козметика	3	2	5
117.	M039-4	Машине за обраду дрвета	0	6	6
118.	Z021	Безбедност од пожара	0	17	17
119.	Z043	Заштита од буке	4	9	13
120.	Z052	Безбедност дечјих играчака и заштита потрошача	0	21	21
121.	Z076	Медицинска средства	3	134	137
122.	Z085	Заштита од јонизујућег зрачења	0	9	9
123.	Z106	Стоматологија	2	35	37
124.	Z172	Оптика, фотоника и заштита очију	1	21	22
125.	Z183	Циркуларна економија и управљање отпадом	4	18	22

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
			Метода рр (српски језик)	Методe рs и рг (енглески језик)	УКУПНО
126.	Z210	Системи менаџмента квалитетом и администрација у здравственој заштити	0	1	1
127.	Z229	Нанотехнологије	1	1	2
128.	Z261-5	Амбалажа	2	3	5
Одељење за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде укупно:			116	833	949
А.3 Одељење за издавачку делатност и превођење					
129.	A046	Информације и документација	0	2	2
Одељење за издавачку делатност и превођење укупно:			0	2	2
УКУПНО ЗА ОПШТЕ ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ:			205	2.009	2.214
Б.1 Одељење за електроенергетику и електронику					
130.	N001	Терминологија	4	0	4
131.	N002	Обртне електричне машине	0	13	13
132.	N003	Структуре и елементи информација, принципи идентификације и означавања, документација и графички симболи	0	7	7
133.	N004	Хидрауличне турбине	0	10	10
134.	N005	Парне турбине	0	1	1
135.	N009	Електрична опрема и системи на железници	0	41	41
136.	N010	Флуиди за примену у електротехници	0	10	10
137.	N011	Надземни водови	5	11	16
138.	N013	Општи аспекти за снабдевање електричном енергијом, мерење електричне енергије и управљање оптерећењем	3	16	19
139.	N014	Енергетски трансформатори	0	23	23
140.	N015	Изолациони материјали у електротехници	3	31	34
141.	N017	Висконапонска постројења	2	29	31

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
			Метода рр (српски језик)	Методe рs и рг (енглески језик)	УКУПНО
142.	N020	Електрични каблови	0	39	39
143.	N021	Ћелије и батерије	0	59	59
144.	N022	Енергетска електроника и полупроводничке компоненте	0	30	30
145.	N023	Електроинсталациони прибор	2	64	66
146.	N025	Физичке величине и јединице	0	2	2
147.	N026/SS2	Електролучно заваривање	0	2	2
148.	N031	Електрични уређаји у потенцијално експлозивним атмосферама	0	33	33
149.	N032	Осигурачи	0	8	8
150.	N033	Енергетски кондензатори	0	6	6
151.	N034	Сијалице и придружена опрема	0	44	44
152.	N040	Електронске компоненте	0	48	48
153.	N044/SS2	Безбедност машина – електротехнички аспекти	0	7	7
154.	N048	Електромеханички саставни делови и механичке конструкције за електронске уређаје	4	11	15
155.	N057	Управљање и комуникација у електроенергетском систему	0	14	14
156.	N061	Перформансе и безбедност електричних апарата за домаћинство и сличних електричних апарата	0	109	109
157.	N064	Електричне инсталације	10	14	24
158.	N070/SS2	Степен заштите помоћу кућишта	0	0	0
159.	N078	Рад под напоном	0	6	6
160.	N079	Алармни системи	0	7	7
161.	N081	Заштита од атмосферског пражњења	0	8	8
162.	N082	Соларни фотонапонски енергетски системи	5	18	23
163.	N085	Опрема за мерење електричних и електромагнетских величина	4	9	13

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
			Метода рр (српски језик)	Методe рs и рг (енглески језик)	УКУПНО
164.	N088	Ветроенергетски системи	0	9	9
165.	N089	Испитивање опасности од пожара	0	0	0
166.	N094	Електромеханички и електрични мерни релеји и заштитна опрема	0	60	60
Одељење за електроенергетику и електронику укупно:			42	799	841
Б.2 Одељење за телекомуникације и информационе технологије					
167.	I1/02/SS2	Скупови кодираних знакова	0	0	0
168.	I1/06/SS2	Телекомуникације, размена информација и менаџмент подацима	0	13	13
169.	I1/07	Софтверски инжењеринг, примена ИТ у образовању и Интернет	1	4	5
170.	I1/31	Аутоматска идентификације и обухватање података и електронска размена података	3	3	6
171.	I215	Информатика у здравству	0	24	24
172.	I224	Идентификација, картице, финансијске услуге и технике безбедности у ИТ	1	12	13
173.	N045/SS2	Нуклеарна инструментација	0	9	9
174.	N051/SS2	Феритни материјали и суперпроводност	0	16	16
175.	N062	Електромедицински уређаји	3	50	53
176.	N065	Мерење и управљање у индустријским процесима и међусобно повезивање ИТ уређаја	0	79	79
177.	N086	Комуникациони проводници, каблови, компоненте, прибор, уређаји и системи	0	26	26
178.	N100/SS2	Аудио, видео и мултимедијални системи, уређаји и опрема	1	122	123
179.	N104	Услови околине, класификација и методе испитивања	0	19	19
180.	N210	Електромагнетска компатибилност	6	47	53
181.	NETSI	Телекомуникационе технологије	1	13	14
Одељење за телекомуникације и информационе технологије:			16	437	453
УКУПНО ЗА ОБЛАСТИ ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ, ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА:			58	1.236	1.294
УКУПНО:			263	3.245	3.508

Табела – Преглед планираног броја српских стандарда и сродних докумената по областима стандардизације (организационим јединицама Института) и методама доношења

Ред. бр.	Области	Број планираних стандарда и сродних докумената		
		Метода рр (српски језик)	Методe рs и рг (енглески језик)	УКУПНО
А. СЕКТОР ЗА ОПШТЕ ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ				
1	Одељење за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај	78	472	550
2	Одељење за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде	97	286	383
	УКУПНО А:	175	758	933
Б. СЕКТОР ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКУ СТАНДАРДИЗАЦИЈУ				
4.	Одељење за електроенергетику и електронику	32	308	340
5.	Одељење за телекомуникације и информационе технологије	14	157	171
	УКУПНО Б:	46	467	513
	УКУПНО А+Б:	221	1.225	1.446
<p>Скраћенице:</p> <p>рр – метода превођења (српски стандард или сродни документ на српском језику, који представља превод европског или међународног стандарда);</p> <p>рг – метода прештампавања (српски стандард или сродни документ на енглеском језику, који представља репродукцију европског или међународног стандарда);</p> <p>рs – метода проглашавања (српски стандард или сродни документ на енглеском језику, који је настао проглашавањем европског или међународног документа за српски).</p> <p>НАПОМЕНА Изворни српски стандарди и сродни документи обухваћени су методом рр.</p>				

ПРИЛОГ 1.2
МАРКЕТИНГ-ПЛАН ИНСТИТУТА ЗА 2024. ГОДИНУ

Месец	Веб сајт, друштвене мреже и ИСС Новости	Рекламни материјал	Интерни догађаји и едукација	Екстерни догађаји и сарадња	Извештаји	Међународни догађаји
Јануар	Припрема и објављивање 7 вести на веб-сајту Припрема ИСС Новости за јануар Постављање 10 објава на друштвене мреже	Промовисање чланства у ИСС-у Припрема рекламног материјала за Сајам Промовисање два SRPS стандарда објављена у децембру 2023. год.	Припрема и објављивање Програма вебинара/семинара за први квартал Промовисање заказаних комерцијалних семинара и вебинара	Контактирање установа и удружења са којима постоји успостављена сарадња Представљање Института на сајму Agro Belgrade	Израда извештаја о продаји ISO, IEC, DIN, BS и ГОСТ стандарда за 4. квартал 2023. год. Израда извештаја о задовољству корисника, рекламацијама, продаји и едукацији у 2023. год. Израда извештаја о одржаним семинарима и вебинарима Израда извештаја о резултатима у јануару	Обележавање 28. јануара – Међународног дана заштите података
Фебруар	Припрема и објављивање 6 вести на веб-сајту Припрема ИСС Новости за фебруар Постављање 8 објава на друштвене мреже	Промовисање претплате на базу српских стандарда Промовисање чланства у ИСС-у Припрема рекламног материјала за Сајам Промовисање два SRPS стандарда објављена у јануару	Промовисање заказаних комерцијалних семинара и вебинара	Представљање Института на Међународном сајму туризма	Израда извештаја о одржаним семинарима и вебинарима Израда месечног извештаја о резултатима у јануару	
Март	Припрема и објављивање 8 вести на веб-сајту Припрема ИСС Новости за март Припрема електронске честитке за чланице комисија и представнице чланова ИСС-а Постављање 9 објава на друштвене мреже	Промовисање три SRPS стандарда објављена у фебруару Промовисање три SRPS стандарда на јавној расправи	Промовисање заказаних комерцијалних семинара и вебинара	Позив на сарадњу образовним установама и промовисање стандарда, као и посебних погодности за образовне установе	Израда извештаја о одржаним семинарима и вебинарима Израда месечног извештаја о резултатима у јануару	Обележавање 5. марта, Светског дана енергетске ефикасности Обележавање 8. марта, Међународног дана жена Обележавање 15. марта, Светског дана права потрошача Обележавање 22. марта, Светског дана вода

Месец	Веб сајт, друштвене мреже и ИСС Новости	Рекламни материјал	Интерни догађаји и едукација	Екстерни догађаји и сарадња	Извештаји	Међународни догађаји
						Обележавање 23. марта, Светског дана метеорологије
Април	Припрема и објављивање 8 вести на веб-сајту Припрема ИСС Новости за април Постављање 8 објава на друштвене мреже	Припрема рекламног материјала за сајам Промовисање два SRPS стандарда објављена у марту Промовисање два SRPS стандарда на јавној расправи	Припрема и објављивање Програма вебинара/семинара за други квартал Промовисање заказаних комерцијалних семинара и вебинара	Представљање Института на Међународном сајму грађевинарства (UFI) – South East Europe Belgrade Building Expo Обнављање сарадње са Такмичењем за најбољу технолошку иновацију у Србији	Израда извештаја о продаји ISO, IEC, DIN, BS и ГОСТ стандарда за 1. квартал Израда извештаја о одржаним семинарима и вебинарима Израда месечног извештаја о резултатима у марту	Обележавање 7. априла, Светског дана здравља Обележавање 22. априла, Међународног дана планете Земље Обележавање 21. априла, Светског дана креативности и иновација Обележавање 28. априла, Међународног дана безбедности и здравља на раду
Мај	Припрема и објављивање 9 вести на веб-сајту Припрема ИСС Новости за мај Постављање 10 објава на друштвене мреже	Припрема рекламног материјала за сајам Промовисање услуге стручне помоћи Промовисање три SRPS стандарда објављена у априлу	Промовисање заказаних комерцијалних семинара и вебинара	Представљање Института на Међународном сајму технике и техничких достигнућа (UFI)	Израда Годишњег извештаја о раду за 2023. годину Израда извештаја о одржаним семинарима и вебинарима Израда месечног извештаја о резултатима у априлу	Обележавање 20. маја, Светског дана метрологије
Јун	Припрема и објављивање 7 вести на веб-сајту Припрема ИСС Новости за јун Постављање 8 објава на друштвене мреже	Промовисање чланства у ИСС-у Промовисање услуге тумачења захтева стандарда Промовисање два SRPS стандарда објављена у мају	Промовисање заказаних комерцијалних семинара и вебинара Организовање бесплатног вебинара за чланове комисија за стандарде		Израда извештаја о одржаним семинарима и вебинарима Израда месечног извештаја о резултатима у мају	Обележавање 5. јуна, Светског дана заштите животне средине Обележавање 9. јуна, Светског дана акредитације Обележавање 27. јуна, Дана микро, малих и средњих предузећа

Месец	Веб сајт, друштвене мреже и ИСС Новости	Рекламни материјал	Интерни догађаји и едукација	Екстерни догађаји и сарадња	Извештаји	Међународни догађаји
Јул	Припрема и објављивање 6 вести на веб-сајту Припрема ИСС Новости за јул Постављање 8 објава на друштвене мреже	Промовисање два SRPS стандарда објављена у јуну Припрема кампање поводом обележавања 90 година стандардизације	Припрема и објављивање Програма вебинара/семинара за трећи квартал Промовисање заказаних комерцијалних семинара и вебинара		Израда извештаја о продаји ISO, IEC, DIN, BS и ГОСТ стандарда за 2. квартал Израда извештаја о одржаним семинарима и вебинарима Израда Полугодишњег извештаја за 2024. годину Израда месечног извештаја о резултатима у јуну	
Август	Припрема и објављивање 6 вести на веб-сајту Припрема ИСС Новости за август Постављање 7 објава на друштвене мреже	Припрема Маркетинг плана и Програма семинара за 2024. годину Промовисање два SRPS стандарда објављена у јулу Кампања поводом обележавања 90 година стандардизације	Промовисање заказаних комерцијалних семинара и вебинара		Израда извештаја о одржаним семинарима и вебинарима Израда месечног извештаја о резултатима у јулу	
Септембар	Припрема и објављивање 8 вести на веб-сајту Припрема ИСС Новости за септембар Постављање 10 објава на друштвене мреже	Промовисање три SRPS стандарда објављена у августу Промовисање три SRPS стандарда на јавној расправи Кампања поводом обележавања 90 година стандардизације	Промовисање заказаних комерцијалних семинара и вебинара		Израда извештаја о одржаним семинарима и вебинарима Израда месечног извештаја о резултатима у августу	Обележавање 27. септембра, Светског дана туризма
Октобар	Припрема и објављивање 8 вести на веб-сајту Припрема ИСС Новости за октобар		Припрема и објављивање Програма вебинара/семинара за четврти квартал Промовисање заказаних	Припрема и објављивање актуелних вести Припрема ИСС Новости за октобар Израда постера поводом	Израда извештаја о продаји ISO, IEC, DIN, BS и ГОСТ стандарда за 3. квартал Израда извештаја о одр-	Обележавање 14. октобра, Светског дана стандарда Обележавање 16. октобра, Светског дана хране

Месец	Веб сајт, друштвене мреже и ИСС Новости	Рекламни материјал	Интерни догађаји и едукација	Екстерни догађаји и сарадња	Извештаји	Међународни догађаји
	Постављање 9 објава на друштвене мреже		комерцијалних семинара и вебинара Бесплатни вебинар за чланове комисија за стандарде (децембар)	Светског дана стандарда Промовисање нових српских стандарда Промовисање нових српских стандарда	жаним семинарима и вебинарима Израда месечног извештаја о раду за септембар 2022. год.	
Новембар	Припрема и објављивање 7 вести на веб-сајту Припрема ИСС Новости за новембар Припрема електронске новогодишње честитке и календара за 2025. годину Постављање 9 објава на друштвене мреже	Припрема рекламног материјала за сајмове Промовисање три SRPS стандарда објављена у октобру Промовисање три SRPS стандарда на јавној расправи	Промовисање заказаних комерцијалних семинара и вебинара	Представљање Института на Међународном сајму машина и алата за дрвну индустрију (UFI), Међународном сајму енергетике, Међународном сајму заштите животне средине и природних ресурса – ECOFAIR Међународном сајму превенције и реаговања у ванредним ситуацијама и безбедности и здравља на раду	Израда извештаја о одржаним семинарима и вебинарима Израда месечног извештаја о резултатима у октобру	Обележавање 4. новембра, Светског дана климатских промена
Децембар	Припрема и објављивање 6 вести на веб-сајту Припрема ИСС Новости за децембар Постављање 8 објава на друштвене мреже	Промовисање два SRPS стандарда објављена у новембру			Израда извештаја о одржаним семинарима и вебинарима Израда месечног извештаја о резултатима у новембру Спровођење анкете о задовољству корисника	Обележавање 3. децембра, Светског дана особа са инвалидитетом Обележавање 9. децембра, Светског дана борбе против корупције

ПРИЛОГ 1.3
ПЛАН СЕМИНАРА, ВЕБИНАРА И РАДИОНИЦА ЗА 2024. ГОДИНУ
(НАПОМЕНА: Измене Плана, по његовом доношењу, одобрава директор Института)

Р. бр.	Назив семинара/вебинара	Сврха семинара/вебинара (укратко)
СИСТЕМИ МЕНАЏМЕНТА		
1.	Тумачење захтева стандарда SRPS ISO 9001:2015 и препоруке за његову примену	Овај курс има сврху да уз помоћ препорука и вежби приближи и олакша учесницима усклађивање са захтевима стандарда. Циљ курса је поједностављено тумачење принципа система менаџмента квалитетом и захтева стандарда SRPS ISO 9001:2015, као и упутство за коришћење препоручених техника и алата квалитета.
2.	Интерне провере према стандардима SRPS ISO 9001:2015 и SRPS ISO/IEC 19011:2018	Курс је намењен иновирању знања за интерне провераче система менаџмента квалитетом у складу са новом верзијом стандарда ISO 19011. Биће указано на измене које доноси нова верзија и биће представљен овај стандард, уз упутстава и практично вежбање планирања и спровођења интерних провера. На крају курса је предвиђен и кратак тест којим се врши провера стечених знања.
3.	Тумачење захтева стандарда SRPS ISO 14001:2015 и препоруке за његову примену	Семинар има за циљ сврху да уз помоћ препорука и вежби приближи и олакша учесницима усклађивање са захтевима стандарда SRPS ISO 14001:2015.. Циљ је поједностављено тумачење принципа система менаџмента заштитом животне средине и захтева стандарда SRPS ISO 14001:2015, као и упутство за коришћење препоручених техника и алата.
4.	Интерне провере према стандардима SRPS ISO 14001:2015 и SRPS ISO/IEC 19011:2018	Полазници ће се на курсу упознати са интерпретацијама захтева наведених стандарда, са планирањем, спровођењем и извештавањем о резултатима интерне провере EMS менаџмент система, као и са повезаном законском регулативном Републике Србије из области заштите животне средине. На крају курса је предвиђен и кратак тест којим се врши провера стечених знања.
5.	Тумачење захтева стандарда SRPS ISO 45001:2018 и препоруке за његову примену	Циљ семинара је информисање и разумевање захтева који су дати у SRPS ISO 45001, што ће помоћи лакшем и бржем спровођењу измена које он доноси. Посебно се обрађују теме: новости у структури, терминологији и концепту ISO 45001:2018, поређење са захтевима OHSAS 18001, сигурне и очекиване измен
6.	Интерне провере према стандардима SRPS ISO 45001:2018 и SRPS ISO/IEC 19011:2018	Курс обилује практичним вежбама, чији је циљ оспособљавање за практично учешће у спровођењу интерних провера. Биће образложени захтеви стандарда SRPS ISO 45001:2018 и биће указано и на измене које доноси нова верзија ISO 19011:2018. На крају курса је предвиђен и кратак тест којим се врши провера стечених знања.
7.	Тумачење захтева стандарда SRPS ISO/IEC 27001:2022 и препоруке за његову примену	Семинар има за сврху да уз помоћ препорука и вежби приближи и олакша учесницима усклађивање са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 27001:2022 .. Циљ семинара је поједностављено тумачење принципа система менаџмента безбедношћу информација и захтева стандарда SRPS ISO/IEC 27001:2022 , као и упутство за коришћење препоручених техника и алата.

Р. бр.	Назив семинара/вебинара	Сврха семинара/вебинара (укратко)
8.	Интерна провера система менаџмента безбедношћу информација (ISMS) у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 27001:2022 (практична обука)	Циљ овог онлајн курса је да се његови полазници, кроз теоријска предавања, групне вежбе и кроз симулацију оцењивања оспособе за спровођење интерних провера према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 27001:2022. На крају курса је предвиђен и кратак тест којим се врши провера стечених знања.
9.	Интерне провере интегрисаног система система менаџмента према SRPS ISO 9001, SRPS ISO 14001 и SRPS ISO 45001 (практична обука)	Тродневна практична обука, обилује практичним вежбама чији је циљ оспособљавање полазника за практично спровођење интегрисаних интерних провера према захтевима три стандарда: SRPS ISO 9001:2015, SRPS ISO 14001:2015 и SRPS ISO 45001:2018 . На крају курса је предвиђен и кратак тест којим се врши провера стечених знања.
10.	Систем менаџмента квалитетом у ауто-индустрији (IATF 16949:2016 - Automotive Quality Management System)	Вебинар намењен првенствено запосленима у аутомобилској индустрији, али и свима који раде у било којој производној делатности, а теже да са становишта ефикасности и ефективности буду на нивоу који се очекује од испоручиоца у овој захтевној грани индустрије. Полазници ће сазнати основне информације о стандарду IATF 16949, када и због чега је настао и како допуњује захтеве ISO 9001 и да добиће преглед свих његових захтева.
МЕНАѢМЕНТ РИЗИЦИМА		
11.	Радионица: Технике процене ризика у складу са SRPS EN 31010:2011 – Основни ниво	Полазници ће се упознати са поставкама SRPS EN 31010:2011 и прегледом најчешће коришћених метода процене ризика наведених у том стандарду. Семинар се састоји из практичне радионице на којој ће учесници применити презентоване методе. Прва радионица односи се на основне технике за идентификацију, анализи и процену ризика.
12.	Радионица: Технике процене ризика у складу са SRPS EN 31010:2011 – Виши ниво	Семинар се састоји из практичне радионице на којој ће учесници применити презентоване методе. На вишем нивоу добија се увид у софистициране технике за процену ризика које омогућавају укључивање и других важних елемената.
ОБУКЕ ЗА ЛАБОРАТОРИЈЕ		
13.	Тумачење захтева стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017 и препоруке за његову примену	На семинару ће бити објашњени сви захтеви стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017 и биће дате смернице за усаглашавање документације система менаџмента приликом преласка на ново издање овог стандарда.
14.	Интерне провере система менаџмента у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017	Дводневна практична обука која обилује групним вежбама чији је циљ оспособљавање полазника за практично спровођење интерних провера. На крају курса је предвиђен и кратак тест којим се врши провера стечених знања.
15.	Ризици у лабораторијама (идентификација, анализа, вредновање и контрола)	Циљ је разумевање процене ризика и управљања ризиком у лабораторијама. Кроз примере и дискусију детаљно ће бити обрађени ризици по непристрасност и у лабораторијским активностима, као и најприменљивија техника за процену ризика у лабораторијама.

Р. бр.	Назив семинара/вебинара	Сврха семинара/вебинара (укратко)
16.	Онлајн радионица: Ризици и прилике у лабораторијама	Онлајн-радионица посвећена разумевању процеса управљања ризицима и приликама у лабораторијама које су систем менаџмента и лабораторијске активности усагласиле са захтевима SRPS ISO/IEC 17025. Намења професионалцима који желе да стекну знање о ризицима у лабораторијама, о техникама за процену ризика и о мерама за управљање ризиком, као и свим запосленима који се у лабораторијама баве овом тематиком.
17.	Мерна несигурност као захтев стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017	Сврха вебинара је да пружи основне информације и упутства за процену мерне несигурности, према захтеву SRPS ISO/IEC 17025, као и да представи могуће приступе процени мерне несигурности. Биће дефинисане математичке основе израчунавања мерне несигурности као и сви извори несигурности мерења који дефинишу мерну несигурност као параметар придружен резултату мерења, на основу водича JCGM 100:2008 – GUM. Предвиђена је и вежба прорачуна мерне несигурности са анализом резултата и приказ прорачуна мерне несигурности за пример из праксе.
18.	Ефективност интерне провере према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017	Практични вебинар који полазницима даје теоријске и практичне инструкције за повећање ефективности интерних провера које се спроводе према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025. Конципиран је као комбинација инструкција предавача за примену појединачних захтева стандарда и самосталних и групних вежби учесника. Поред тога, вебинар је прилика за дискусију о проблемима у тумачењу појединих захтева стандарда са којима се учесници сусрећу у пракси.
19.	Мерна несигурност као захтев стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017 – примена у мерењима у физици	Сврха онлајн радионице је да стручњацима запосленим у лабораторијама пружи основне информације и упутства за процену мерне несигурности, према захтеву стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017, као и да представи могуће приступе процени мерне несигурности, са акцентом на мерења у физици и механичка испитивања материјала.
ОБУКЕ ЗА МЕДИЦИНСКЕ ЛАБОРАТОРИЈЕ		
20.	Тумачење захтева стандарда SRPS ISO/IEC 15189:2023 (QMS за медицинске лабораторије)	Семинар посвећен тумачењу захтева стандарда SRPS EN ISO 15189:2014 који се односе на квалитет и компетентност медицинских лабораторија. Учесницима се пружа могућност да стекну знања којима могу унапредити и олакшати примену система менаџмента квалитетом (QMS) у својим лабораторијама и припремити се за акредитацију према стандарду SRPS EN ISO 15189:2014.
21.	Спровођење интерних провера према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 15189:2023	Обука обилује практичним вежбама, чији је циљ оспособљавање за практично учење у спровођењу интерних провера према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 15189:2023, а у складу са стандардом SRPS ISO 19011:2018. Даје упутство за спровођење интерних провера SRPS ISO 19011:2018. На крају курса је предвиђен и кратак тест којим се врши провера стечених знања.
ОБУКЕ ЗА СЕРТИФИКАЦИОНА И КОНТРОЛНА ТЕЛА		
22.	Тумачење захтева стандарда SRPS EN ISO/IEC 17065:2016 за тела која сертифицију производе, процесе и услуге	Овај вебинар има за циљ да помогне разумевању и тумачењу захтева стандарда SRPS EN ISO/IEC 17065:2016, како би полазницима вебинара била олакшана израда потребне документације и примена/одржавање имплементираних стандарда у својој организацији – сертификационом телу.

P. бр.	Назив семинара/вебинара	Сврха семинара/вебинара (укратко)
23.	Захтеви стандарда SRPS EN ISO/IEC 17024:2012 за тела која сертифицију особе	Ова обука има за циљ да помогне у разумевању и тумачењу захтева стандарда SRPS ISO/IEC 17024:2012, како би полазницима била олакшана израда неопходне документације и примена/одржавање примене стандарда у својој организацији – сертификационом телу за сертификацију особе.
24.	Захтеви за рад различитих типова тела која обављају контролisanje ISO/IEC 17020:2012 - дводневна обука SRPS ISO/IEC 17020:2012	Овај семинар има за циљ да побољша разумевање и тумачење захтева стандарда SRPS ISO/IEC 17020:2012, како би учесницима била олакшана примена докумената система менаџмента у контролним телима.
25.	Спровођење интерних провера према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17020:2012	Курс организован као дводневна практична обука намењена стицању и иновирању знања за интерне провераче система менаџмента контролних тела према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17020:2012. Обилује практичним вежбама, чији је циљ оспособљавање полазника за практично спровођење интерних провера.
ИНФОРМАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ		
26.	Менаџмент ризицима по безбедност информација (SRPS ISO/IEC 27005) – Примена у информационим технологијама	Курс омогућава детаљно упознавање са препорукама водећег међународног стандарда за управљање информационим ризицима према ISO/IEC 27005. Полазницима пружа свеобухватни преглед о томе шта значи управљање информационим ризицима у пословном окружењу и даје јасну полазну основу за израду методологије за процену ризика. Методологија обухвата различите приступе смањењу ризика на прихватљив ниво, начине за одржавање процене ризикам, као и мере за њихово смањивање.
27.	Како заједно применити ISO/IEC 27001, ISO 22301 и ISO/IEC 20000-1?	Обука је усмерена на тумачење измена у новом издању ISO/IEC 27001:2022, који је објављен у октобру 2022. године, као и измена у ISO/IEC 27002:2022 који је усвојен у фебруару исте године. Без обзира у којој фази примене ISO/IEC 27001 се налазити организација - на почетку или је већ сертифицивана, добиће довољно информација и примера како да своје ISMS системе (системе менаџмента безбедношћу информација) припреми и/или прилагоде новим захтевима ових стандарда.
28.	Информациона безбедност у пракси	Информациона безбедност обухвата спречавање или минимизацију могућности неовлашћеног приступа, коришћења, модификације, брисања, крађе или снимања информација, као и аспект утицаја безбедносних ризика и инцидената. На вебинару ће посебан акценат бити стављен на примену серије стандарда из области информационих технологија и захтеве система менаџмента безбедношћу информација (ISMS) у контексту укупних пословних ризика у организацији.
МЕДИЦИНСКА СРЕДСТВА		
29.	Медицинска средства – Примена инжењеринга употребљивости на медицинско средство	Безбедност медицинског средства је један од основних критеријума који се мора испунити пре стављања медицинског средства на тржиште. Безбедност је неопходан услов који директно утиче не само на здравље корисника, већ може да утиче и на њихов живот. Обука је посвећена управљању ризиком, контроли исправности функционисања медицинских средстава, а стандарди из ове области могу бити од велике помоћи. Њиховим захтевима дефинисане су обавезе и смернице за постизање и одржавање високог нивоа безбедности.

Р. бр.	Назив семинара/вебинара	Сврха семинара/вебинара (укратко)
30.	Примена менаџмента ризиком на медицинска средства (SRPS EN ISO 14971) Идентификација примењивих стандарда везаних за медицински софтвер (SRPS EN 62304)	<p>Трећи вебинар на тему медицинских средстава, овог пута у форми онлајн радионице у вези са имплементацијом захтева стандарда: SRPS EN ISO 13485, SRPS EN ISO 14971 и SRPS EN ISO 62304. Све организације које се баве медицинским средствима у некој од фаза животног циклуса (пројектовање и развој, производња, складиштење и дистрибуција, постављање или сервисирање медицинског средства, као и пројектовање и развој или пружање повезаних активности) у обавези су да прате и поштују захтеве применљивих стандарда и регулативе за медицинска средства.</p>
31.	Примена захтева стандарда SRPS EN ISO 13485 - Медицинска средства — Системи менаџмента квалитетом — Захтеви за сврхе прописа и веза са Техничким Фајлом за медицинско средство	<p>На вебинару ће бити објашњени захтеви за систем менаџмента квалитетом у организацијама које треба да покажу своју способност да обезбеђују медицинска средства и са њима повезане услуге које доследно задовољавају захтеве корисника и применљиве захтеве прописа. Односи се на једну или више фаза животног циклуса, укључујући пројектовање и развој, производњу, складиштење и дистрибуцију, постављање или сервисирање медицинског средства, као и пружање техничке подршке и других повезаних активности.</p>
ДРУШТВЕНА ОДГОВОРНОСТ		
32.	Процена ризика од катастрофа и планови заштите и спасавања	<p>Обука има за циљ стицање или подизање нивоа знања из области смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама и знања потребних за израду процене ризика и планова заштите и спасавања. Ова обука је предуслов за полагање стручног испита пред комисијом МУП-а РС и добијање лиценце за процену ризика.</p>
33.	Петодневна стручна обука: Процена ризика у заштити лица, имовине и пословања (практична обука)	<p>Ова обука представља припрему за полагање стручног испита за стицање лиценце за послове процене ризика у заштити лица, имовине и пословања. Обухвата стицање вештина неопходних за практичан рад према захтевима и методологији процене ризика у области безбедности и отпорности прописаним SRPS A.L2.003:2017, у складу са прописима који обавезују организације на израду Акта о процени ризика у заштити лица, имовине и пословања и израду Плана обезбеђења.</p>
ЕЛЕКТРОТЕХНИКА		
35.	Нови правилници и српски стандарди из области електромагнетске компатибилности (ЕМС) и електричне опреме намењене за употребу у оквиру одређених граница напона (LVD), са демонстрацијом испитивања у лабораторији	<p>Овај семинар је прилика да учесници добију детаљне информације у вези са применом правилника којима су транспоноване европске директиве у области електромагнетске компатибилности (EMCD) и безбедности нисконапонске електричне опреме (LVD), као и у вези са српским стандардима који су подршка овим правилницима.</p>
36.	Радио-опрема и телекомуникациона терминална опрема (РиТТ): Примена прописа и стандарда (са демонстрацијом испитивања у лабораторији)	<p>Семинар омогућава упознавање са захтевима Правилника о радио-опреми и телекомуникационој терминалној опреми („Службени гласник РС”, бр. 11/12) и стандарда из области РиТТ, проблематиком њихове примене, као и начином практичног доказивања усаглашености са тим захтевима. У Србији су усвојени хармонизовани европски (EN) стандарди којима се потврђује усаглашеност производа са захтевима за РуТТ из европске Директиве 1999/5/ЕЗ, која је у правни систем РС транспонована Правилником.</p>

Р. бр.	Назив семинара/вебинара	Сврха семинара/вебинара (укратко)
ГРАЂЕВИНАРСТВО		
37.	Новине у законодавству у области грађевинарства – Закон о грађевинским производима	У фокусу обуке биће Закон о грађевинским производима, као јединствени пропис за стављање и чињење доступним на тржишту грађевинских производа. Познавање нових појмова који су дефинисани овим законом основа је за разумевање иновираних техничких прописа који су његова подзаконска акта.
38.	Како постати именовано тело за грађевинске производе	Заједничка обука развијена у сарадњи са Министарством грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Акредитационим телом Србије, са циљем едукације тела за оцењивање усаглашености (сертификациона тела за сертификацију производа/процеса и акредитоване лабораторије за испитивање), која желе да постану именована тела за грађевинске производе.
39.	Новине у законодавству у области грађевинарства – Правилник за бетон	Овај семинар је прилика да учесници добију детаљне информације у вези са применом правилника којим је уређена дистрибуција бетона како грађевинског производа на домаћем тржишту, као и у вези са српским стандардима који су подршка овом правилнику.
ЗАДОВОЉСТВО КОРИСНИКА		
40.	Како до задовољства корисника применом стандарда SRPS ISO 10001, SRPS ISO 10002, ISO 10003 и ISO 10004	Основна сврха новог вебинара је да помогне представницима сектора услуга и сектору МСП да унапреде своје знање у циљу побољшања задовољства својих корисника. Пружа знања и конкретне смернице за одржавање и повећање задовољства корисника, поступање са приговорима, рекламацијама корисника, као и решавању спорова, кроз комбинацију предавања, практичних инструкција и вежби.
41.	Превенција и поступање са приговорима корисника према међународним стандардима	Циљ ове обуке је стицање компетенција за успостављање процеса превенције и поступања са приговорима корисника као и информисање о могућностима и ограничењима примене смерница међународних стандарда којима се уређује систем за превенцију и поступање са приговорима корисника.
42.	Обука за чланове комисија за стандарде	Упознавање са принципима и начином функционисања националне, европске и међународне стандардизације. Посебно се истичу користи које имају различите групе заинтересованих страна од укључења у процес европске стандардизације, односно од прикључења раду комисија за стандарде и сродне документе.
43.	Увод у стандардизацију - Обука за студенте	Упознавање са принципима и начином функционисања националне, европске и међународне стандардизације.

ПРИЛОГ 1.4

ХАРМОНИЗОВАНИ СТАНДАРДИ СА ЛИСТЕ ЕВРОПСКИХ ПРОПИСА КОЈИ ЋЕ БИТИ ОБЈАВЉЕНИ У 2024. ГОДИНИ

Ред. број	Назив европског прописа	Број стандарда
1.	Directive 2006/42/EC of the European Parliament and of the Council of 17 May 2006 on machinery, and amending Directive 95/16/EC (recast)	108
2.	Regulation (EU) 2017/746 of the European Parliament and of the Council of 5 April 2017 on in vitro diagnostic medical devices and repealing Directive 98/79/EC and Commission Decision 2010/227/EU	2
3.	Directive 2008/68/EC of the European Parliament and of the Council of 24 September 2008 on the inland transport of the dangerous goods	2
4.	Directive 2014/68/EU of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to the making available on the market of pressure equipment	27
5.	Directive 2001/95/EC of the European Parliament and of the Council of 3 December 2001 on general product safety	7
6.	Directive 2013/53/EU of the European Parliament and of the Council of 20 November 2013 on recreational craft and personal watercraft and repealing Directive 94/25/EC	5
7.	Directive 2014/29/EU of The European Parliament and of the Council of 26 February 2016 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to the making available on the market of simple pressure vessels	1
8.	Directive 2014/30/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to electromagnetic compatibility (recast)	25
9.	Directive 2014/34/EU Of The European Parliament And Of The Council of 26 February 2014 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres (recast)	6
10.	Regulation (EU) 2016/425 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on personal protective equipment and repealing Council Directive 89/686/EEC	19
11.	REGULATION (EU) 2016/426 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 9 March 2016 on appliances burning gaseous fuels and repealing Directive 2009/142/EC	4
12.	Directive (EU) 2016/797 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016 on the interoperability of the rail system within the European Union (Text with EEA relevance)	30
13.	Regulation (EU) 2017/745 of the European Parliament and of the Council of 5 April 2017 on medical devices, amending Directive 2001/83/EC, Regulation (EC) No 178/2002 and Regulation (EC) No 1223/2009 and repealing Council Directives 90/385/EEC and 93/42/EE	18
14.	Regulation (eu) No 305/2011 of the European Parliament and of the Council of 9 march 2011 laying down harmonised conditions for the marketing of construction products and repealing council directive 89/106/EEC	10
15.	Commission Regulation (EU) No 813/2013 of 2 August 2013 implementing Directive 2009/125/EC of the European Parliament and of the Council with regard to ecodesign requirements for space heaters and combination heaters	3
16.	Commission Delegated Regulation (EU) No 811/2013 of 18 February 2013 supplementing Directive 2010/30/EU of the European Parliament and of the Council with regard to the energy labelling of space heaters, combination heaters, packages of space heater, temperature control and solar device and packages of combination heater, temperature control and solar device	3

Ред. број	Назив европског прописа	Број стандарда
17.	Directive 2014/53/EU of The European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to the making available on the market of radio equipment and repealing Directive 1999/5/EC	10
18.	Directive 2014/35/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to the making available on the market of electrical equipment designed for use within certain voltage limits	73
19.	COMMISSION DELEGATED REGULATION (EU) 2021/340 of 17 December 2020 amending Delegated Regulations (EU) 2019/2013, (EU) 2019/2014, (EU) 2019/2015, (EU) 2019/2016, (EU) 2019/2017 and (EU) 2019/2018 with regard to energy labelling requirements for electronic displays, household washing machines and household washer-dryers, light sources, refrigerating appliances, household dishwashers, and refrigerating appliances with a direct sales function	3
20.	COMMISSION REGULATION (EU) 2021/341 of 23 February 2021 amending Regulations (EU) 2019/424, (EU) 2019/1781, (EU) 2019/2019, (EU) 2019/2020, (EU) 2019/2021, (EU) 2019/2022, (EU) 2019/2023 and (EU) 2019/2024 with regard to ecodesign requirements for servers and data storage products, electric motors and variable speed drives, refrigerating appliances, light sources and separate control gears, electronic displays, household dishwashers, household washing machines and household washer-dryers and refrigerating appliances with a direct sales function	3
21.	Regulation (EU) 2019/1009 of the European Parliament and of the Council of 5 June 2019 laying down rules on the making available on the market of EU fertilising products and amending Regulations (EC) No 1069/2009 and (EC) No 1107/2009 and repealing Regulation (EC) No 2003/2003	29
22.	Directive 2014/28/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to the making available on the market and supervision of explosives for civil uses (recast)	2
23.	Directive 2014/55/EU of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on electronic invoicing in public procurement	1
24.	Commission Directive 96/86/EC of 13 December 1996 adapting to technical progress Council Directive 94/55/EC on the approximation of the laws of the Member States with regard to the transport of dangerous goods by road	1
25.	Commission Directive 96/87/EC of 13 December 1996 adapting to technical progress Council Directive 96/49/EC on the approximation of the laws of the Member States with regard to the transport of dangerous goods by rail	1
26.	Council Directive 92/59/EEC of 29 June 1992 on general product safety	1
27.	Directive 2014/33/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to lifts and safety components for lifts (recast) Text with EEA relevance	1
28.	Directive 2009/128/EC of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 establishing a framework for Community action to achieve the sustainable use of pesticides	5
29.	Commission Regulation (EC) No 640/2009 of 22 July 2009 implementing Directive 2005/32/EC of the European Parliament and of the Council with regard to ecodesign requirements for electric motors	1
Укупно стандарда		401^{*)}

*) НАПОМЕНА Планом доношења српских стандарда и сродних докумената за 2024. годину планирано је доношење 339 српских стандарда којим се преузимају хармонизовани европски стандарди. Међутим, пошто се поједини стандарди појављују у више директива онда је збир 401.

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2024. ГОДИНУ

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Делатност Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) утврђена је Законом о стандардизацији („Службени гласник РС”, бр. 36/2009 и 46/2015 у даљем тексту: Закон), Одлуком о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 93/2015 и 27/2016 у даљем тексту: Одлука) и Статутом Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 29/2017 у даљем тексту: Статут). Према тим документима, делатност Института обухвата (1) послове доношења, објављивања, преиспитивања и повлачења српских стандарда и сродних докумената, као и друге послове у вези са стандардима и стандардизацијом; (2) пружање стручне помоћи за примену односно испуњавање захтева српских стандарда и (3) послове сертификације производа, система менаџмента и особа.

Према члану 29. став 1. тачка 1) Одлуке и члана 54. став 1. тачка 1) Статута, Предлог финансијског плана Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: финансијски план) доноси Управни одбор Института. На основу члана 34. став 1. тачка 5) Одлуке и члана 67. став 1. тачка 11) Статута Института, тај документ предлаже директор Управном одбору Института. За финансијски план, као и за његове измене и допуне, потребно је прибавити сагласност оснивача Института, тј. Владе.

Предлог финансијског плана Института за стандардизацију Србије за 2024. годину са пројекцијама расхода за 2025. и 2026. годину, утврђен је на 183. седници Управног одбора, која је одржана путем преписке у периоду од 16.08.2023. до 17.08.2023. године.

6. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2024. ГОДИНУ

6.1 Основни подаци

Стратешка област: ПРИВРЕДА

Програм: 1503 – Развој националног система инфраструктуре квалитета

Сектор: 15

Програмска активност: Уређење области стандардизације

Функција: 130 – Општи послови

1. Приоритет програмске активности: Врло висок
2. Датум почетка: 2008.
3. Датум завршетка: 2025.
4. Активност: активан
5. Постојећа политика:

Образложење

Институт за стандардизацију Србије је једино и јединствено национално тело за стандардизацију које обавља послове доношења српских стандарда и сродних докумената, као и друге послове који су повезани са стандардима и стандардизацијом, а обавља и послове едукације, пружања стручне помоћи и сертификације, доделе знака усаглашености са српским стандардима, организације обука и семинара и друге послове повезане са стандардима и стандардизацијом. Као национална организација за стандардизацију, Институт представља и штити интересе Републике Србије у међународним и европским организацијама за стандардизацију.

Сврха

Обезбеђење доступности српских стандарда и информација о стандардима заинтересованој јавности у Републици Србији.

Правни основ:

Закон о стандардизацији („Сл. гласник РС”, бр. 36/2009 и 46/2015).

Опис

Активности Института превасходно обухватају учешће и заступање националних ставова у међународним и европским организацијама за стандардизацију чији је пуноправни члан, наставак процеса преузимања европских стандарда као подршку интензивној хармонизацији прописа Републике Србије са европским у циљу развоја пословног окружења; омогућавање учешћа што већег броја заинтересованих страна у поступку доношења стандарда; подршку примени стандарда у Републици Србији ради отклањања техничких баријера у међународној трговини; пружање информационих услуга у циљу олакшаног приступа и масовније примене стандарда; развој стандардизације, едукацију и промоцију; пружање стручне помоћи и сертификацију.

Институт за стандардизацију Србије организован је у складу са прихваћеним правилима међународних и европских организација за стандардизацију као јавна установа која у свом раду окупља све заинтересоване стране. У Институту успостављене су 163 комисије за стандарде које формирају и воде секретари запослени у Институту, а у рад ових комисија укључено је преко 1.700 стручњака из бројних области стандардизације и из преко 600 привредних друштава, лабораторија и јавних и образовних установа. Скупштина Института формирана је на принципу чланства, при чему чланови Института (на дан 30.06. 2023. године–Институт има 79 чланова + 3 представника оснивача) учествују у управљању овом Институчијом од националног значаја.

Време трајања

Програмска активност већ постоји у усвојеном буџету за 2023. годину – Постојећа политика. Време трајања 2025. и даље.

Циљ 1

Уклањање препрека у међународној трговини доношењем српских стандарда усклађених са међународним и европским стандардима

Индикатор 1.1.

Процент усклађености донетих српских стандарда са ЕУ стандардима

**Табеларни приказ Циља број 1 кроз индикаторе са пројекцијама
за 2024. 2025. и 2026. годину**

Назив индикатора	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна вредност у 2024. г.	Циљна вредност у 2025. г.	Циљна вредност у 2026. г.
1. Процент усклађености донетих српских стандарда са ЕУ стандардима Коментар: <i>Институт је као пуноправни члан CEN & CENELEC у обавези да прати план доношења стандарда који су донеле првенствено европске организације за стандардизацију, а да се европски и међународни стандарди редовно доносе, преиспитују и повлаче, успешним извршењем овог циља сматраће се уколико се проценат усклађених стандарда са европским задржи на 97% или расте.</i> Извор верификације: ИСС	%	2017	97	98	98	98

Очекивани резултат:

Преузимање европских стандарда у складу са планом објављивања који су донеле европске организације за стандардизацију CEN и CENELEC.

Циљ 2

Јачање капацитета привреде кроз примену стандарда.

Индикатор 2.1.

Број продатих стандарда и сродних докумената.

Очекивани резултат:

Повећање броја продатих стандарда и сродних докумената, за најмање 500 стандарда, сваке наредне године у односу на претходну.

Индикатор 2.2.

Број пружених услуга подршке привреди у области стандардизације.

Очекивани резултат:

Повећање броја пружених услуга подршке привреди у области стандардизације, за 100 услуга сваке наредне године у односу на претходну.

**Табеларни приказ Циља број 2 кроз индикаторе са пројекцијама
за 2024. 2025. и 2026. годину**

Назив индикатора	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна вредност у 2024. г.	Циљна вредност у 2025. г.	Циљна вредност у 2026. г.
1. Број продатих стандарда и сродних докумената Коментар: <i>Број продатих стандарда је индикатор који указује на податак у којој мери привредна друштва и други ентитети користе стандарде у свом пословању</i> Извор верификације: ИСС	Број	2017	10000	16500	17000	17500
2. Број пружених услуга подршке привреди у области стандардизације Коментар: <i>Узимајући у обзир да је доношењем измена и допуна Закона о стандардизацији, Институт стекао право да поред доношења стандарда, пружања информacionих услуга и послова едукације, обавља и послове пружања техничке помоћи у примени српских стандарда, као и послове сертификације, успешним извршењем овог циља сматраће се уколико се број пружених услуга привредним друштвима, а првенствено малим и средњим предузећима, буде стално увећавао чиме ће се стално повећавати општа информисаност о стандардима и стандардизацији</i> Извор верификације: ИСС	Број пружених услуга	2017	1000	1700	1800	1900

Носилац активности: Институт за стандардизацију Србије

Одговорна особа: Татјана Бојанић, директор.

Основни подаци о Институту

Основни подаци који су значајни за пословање Института су, као што следи:

- матични број: 17740580
- регистарски број: 6015788789
- порески идентификациони број (ПИБ): 105801694
- број подрачуна код Управе за трезор: 840-1620-21 – за приходе из буџета
840-31305845-37 – за сопствене приходе.

За финансирање рада Института у складу са Законом о стандардизацији и другим прописима, као и за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију у 2024. години, потребна су средства у укупном износу од 188.621.000 динара.

При сагледавању средстава која је потребно обезбедити из буџета Републике Србије, пошло се од претпоставке да ће се средства за финансирање послова у вези са доношењем српских стандарда и сродних докумената, као и других послова у вези са стандардима и стандардизацијом, тј. основне делатности Института, обезбедити из:

- буџета Републике Србије;
- прихода остварених продајом стандарда, сродних докумената и других публикација, организацијом семинара, као и пружањем информација, обављањем послова стручне помоћи и сертификације.
- донације Европског комитета за стандардизацију (CEN и Европског комитета за стандардизацију у области електротехнике (CENELEC), за превођење европских стандарда.

У 2024. години неопходно је да Институт обезбеди укупна средства у износу од 133.829.000 динара из буџета Републике Србије. Такође, имајући у виду да је плаћање чланарина обавеза Републике Србије у складу са законом, неопходно је у 2024. години одредити од планираног износа од 26.470.000 динара, износ од 22.000.000 динара за чланарине а преосталих 4.470.000 динара је, одређено је за обавезе Института према Управном и Надзорном одбору, као и за неопходне трошкове које ће Институт имати за ангажовање спољних сарадника и спољних консултаната за успостављене послове.

Све друге потребе Института финансирају се из остварених сопствених прихода.

Овим планом предвиђено је финансирање потреба Института у постојећим околностима, у мери која омогућава несметано извршавање законом утврђених надлежности, промоцију и развој стандардизације, заштиту права интелектуалне својине, а нарочито обавеза које Институт има на основу програма Европских интеграција.

6.2 Приходи

Планирана средства у износу од 188.621.000 динара обезбедиће се на следећи начин:

- 133.829.000 динара у оквиру лимита из прихода буџета Републике Србије;
- 53.592.000 динара из планираних сопствених прихода од продаје добара и услуга, укључујући чланарину коју плаћају чланови Института као и примања од продаје залиха;
- 1.000.000 динара донације Европског комитета за стандардизацију (CEN) и Европског комитета за стандардизацију у области електротехнике (CENELEC);
- 100.000 динара неутрошених средстава из ранијих година – извор 13;
- 100.000 динара неутрошених средстава донације Европског комитета за стандардизацију (CEN) и Европског комитета за стандардизацију у области електротехнике (CENELEC) – извор 15.

Структура планираних прихода и примања Института дата је у табели 1.1, која следи.

**Табела 1.1 – Упоредни преглед структуре планираних прихода и примања
Института у 2023. и 2024. години**

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)		
		2023.	2024.	Индекс
742	Приход од продаје добара и услуга	54.756.000	53.441.060	98
742317 1	Чланарина коју плаћају чланови Института	4.000.000	4.000.000	100
742317 2	Приход од продаје српских стандарда	33.813.000	34.117.500	102
742317 5	Приход од сертификације производа, система менаџмента и особа	1.000.000	800.000	80
742317 6	Приход од продаје међународн. стандарда	4.637.000	4.048.560	87
742317 7	Приходи од продаје добара и услуга – бифе	150.000	170.000	113
742317 8	Приход од одржавања семинара	2.850.000	1.500.000	53
742317 50	Приход од одржавања вебинара	3.500.000	2.850.000	81
742317 10	Приход од одобрења употребе националног знака усаглашености са српским стандардима	500.000	700.000	140
742317 Ч	Приход од читања стандарда	2.000.000	2.500.000	125
742317 СП	Приход од пружања стручне помоћи	456.000	1.000.000	219
742317 9	Приходи од VMI ознака	100.000	100.000	100
742317 Т	Приходи од тумачења стандарда	200.000	200.000	100
742371	Приходи индиректних корисника буџетских средстава који се остварују додатним активностима	1.100.000	1.100.000	100
742317 ПРЕВОД	Приходи од превода стандарда	300.000	200.000	67
742317 ПРЕТРАЖИВАЊЕ	Приходи од претраживања базе стандарда	50.000	55.000	110
742317	Приходи од продаје електронских збирки стандарда	100.000	100.000	100
822121	Примања од продаје залиха производње	150.000	150.940	100
791111	Приход из буџета	128.076.000	133.829.000	104
732121	Текуће донације међународних организација	2.000.000	1.000.000	50
321311 – извор 13	Пренета неутошена средства из раније година	100.000	100.000	100
311000 – Извор 15	Неутошена средства донација, помоћи и трансфера из ранијих година	100.000	100.000	100
УКУПНО (742 + 822 + 791 + 732 + 321 + 311):		185.182.000	188.621.000	102

Процењује се да ће сопствени приходи остварени активностима Института у 2024. години износити 53.592.000 динара и да ће бити остварени: наплатом чланарине од чланова Института, која представља допринос развоју стандардизације у Републици Србији; продајом стандарда, сродних докумената и других публикација, као и пружањем услуга у вези са стандардима и стандардизацијом; продајом међународних стандарда и сродних докумената, националних стандарда и сродних докумената других земаља, као и организацијом семинара, продајом збирки стандарда, сертификацијом, пружањем стручне помоћи, из издавачке делатности и спровођењем осталих Законом утврђених активности.

Институт има обавезу да на основу закључених уговора о коришћењу ауторских права, умножавању и дистрибуцији, око 50 % остварених прихода од продаје међународних стандарда и сродних докумената (ISO, IEC, ISO/IEC), као и националних стандарда других земаља (Немачке, Велике Британије, Руске Федерације, Америчког удружења за испитивање и материјале), конвертује у девизе и квартално плаћа тантијеме организацијама чије је публикације продао у нашој земљи.

Као члан европских организација за стандардизацију CEN и CENELEC, Институт је укључен у посебне споразуме између Европске уније, односно Европске комисије и наведених организација који се односе на подршку у превођењу стандарда на националне језике земаља чланица CEN-а и CENELEC-а. У претходним годинама Институт је узео учешће у програму превођења стандарда, због потреба домаћих регулаторних тела, произвођача, увозника, предузетника, испитних лабораторија, из области: машинства, саобраћаја, пољопривреде, грађевинарства, безбедности и заштите, медицинских уређаја, енергетике, електронике и телекомуникација. Овај програм је Европска комисија обуставила, првенствено због мера штедње, али има назнака да ће се програм наставити, евентуално у неком другом облику, па Институт предвиђа одређени износ за учешће у овим програмима по Посебном споразуму број SA/CEN/2021-02 и број SA/CENELEC/2021-02.

Институт је у 2023. години био домаћин и организатор генералног заседања скупштина европских организација за стандардизацију CEN и CENELEC у Београду, а за ову активност је у 2019. години прибављена сагласност Министарства привреде. Имајући у виду да за ову активност нису предвиђена средства из Буџета РС, Институт је комплетне трошкове у динарској противвредности од око 100.000 евра финансирао самостално, са рачуна сопствених прихода, након спроведене јавне набавке. Иако је планирано да већина трошкова буде исплаћена у 2023. години, могуће је да део обавеза буде пренет и у 2024. годину.

6.3 Расходи

У 2024. години планирају се расходи Института у укупном износу од 188.621.000 динара. Пословни простор, који је власништво Републике Србије, Институт користи без накнаде, по закључку Владе Србије 77 број:361-1827/2018 од 08. марта 2018. године. Упоредни преглед структуре планираних расхода по наменама дат је у табели 1.2, а упоредни преглед по изворима финансирања у табели 1.3.

Табела 1.2 – Упоредни преглед структуре планираних расхода Института у 2023. и 2024. години

Економска класификација	Намена	Износ по годинама (у динарима)		
		2023.	2024.	Индекс
1. ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ				
411	Плате и додаци запослених	86.534.000	94.639.000	109
412	Социјални доприноси на терет послодавца	13.281.000	14.454.000	109
УКУПНО (1):		99.815.000	109.093.000	109
2. ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ОСТАЛИ				
413	Накнаде у натури	150.000	150.000	100
414	Социјална давања запосленима	1.110.000	1.300.000	117
415	Накнаде трошкова за запослене	1.704.000	1.704.000	100
416	Награде запосленима и остали посебни расходи	1.600.000	1.100.000	70
421	Стални трошкови	18.115.000	17.275.000	95
422	Трошкови путовања	3.000.000	3.047.000	95
423	Услуге по уговору	23.126.000	18.116.000	78
424	Специјализоване услуге	30.000	30.000	100
425	Текуће поправке и одржавање опреме	2.483.000	4.430.000	178
426	Материјал	3.548.000	4.475.000	126
462	Дотације међународним организацијама	26.101.000	22.001.000	84
482	Порези, обавезне таксе, казне и пенали	300.000	300.000	100
УКУПНО (2):		81.267.000	73.928.000	91
3. ОСНОВНА СРЕДСТВА				
512	Машине и опрема	2.600.000	3.900.000	150
515	Нематеријална имовина	1.500.000	1.700.000	113
УКУПНО (3):		4.100.000	5.600.000	137
УКУПНО (1+2+3):		185.182.000	188.621.000	102

**Табела 1.3 – Структура средстава за финансирање расхода у 2024. години,
по изворима финансирања**

Економска класификација	Назив	Буџет Републике Србије	Извори средстава за финансирање планираних расхода (у динарима)					Укупно
			Сопствени приходи и пренета а неуτροшена средства	Текуће донације међународних организација	Нераспоређ. вишак примања из ранијих година - Извор 13	Неуτροшена средства донација из ранијих година - Извор 15		
1 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ								
411	Плате, додаци и накнаде запослених	93.200.000	1.439.000				94.639.000	
412	Социјални доприноси на терет послодавца	14.159.000	295.000				14.454.000	
УКУПНО (1):		107.359.000	1.734.000				109.093.000	
2 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ОСТАЛИ								
413	Поклони за децу запослених	0	150.000				150.000	
414	Социјална давања запосленима	0	1.300.000				1.300.000	
415	Накнаде за запослене	0	1.704.000				1.704.000	
416	Награде запосленима и остали посебни расходи	0	1.100.000				1.100.000	
421	Стални трошкови	0	17.275.000				17.275.000	
422	Трошкови путовања	0	3.047.000				3.047.000	
423	Услуге по уговору	4.470.000	12.546.000	1.000.000		100.000	18.116.000	
424	Специјализоване услуге	0	30.000				30.000	
425	Текуће поправке и одржавање опреме	0	4.430.000				4.430.000	
426	Материјал	0	4.475.000				4.475.000	
462	Дотације међународним организацијама	22.000.000	1.000				22.001.000	
482	Порези, обавезне таксе и казне	0	300.000				300.000	
УКУПНО (2):		26.470.000	46.358.000	1.000.000		100.000	73.928.000	
3 ОСНОВНА СРЕДСТВА								
512	Машине и опрема	0	3.800.000		100.000		3.900.000	
515	Нематеријална имовина	0	1.700.000				1.700.000	
УКУПНО (3):		0	5.500.000				5.600.000	
УКУПНО (1 + 2 + 3):		133.829.000	53.592.000	1.000.000	100.000	100.000	188.621.000	

Расходи за плате запослених

Средства за текуће расходе за плате и социјалне доприносе за запослене у 2024. години планирана су у укупном износу од 109.093.000 динара.

У оквиру укупно предложених средства за финансирање рада Института у 2024. години, текући расходи за плате планирани су у оквиру лимита за 61 запосленог, укључујући и директора, и то за: 48 са високом школском спремом (ВСС), укључујући два са докторатом, два са магистратуром; 4 са вишом школском спремом (ВШС) и 9 са средњом стручном спремом (ССС). У складу са достављеним Упутством за припрему буџета РС за 2024. годину и пројекција за 2025. и 2026. годину, зараде запослених нису увећаване по другим основама. Уколико буде накнадног повећања зарада, исте ће се усклађивати са одобреним процентом (%) увећања и/или актима Владе Републике Србије.

Основни подаци о кадровима приказани су у табелама 1.4, 1.5, 1.6 и 1.7, које следе.

Табела 1.4 – Квалификациона структура запослених (стање 30.06.2023. године)

Редни број	Стручна спрема	Број запослених
1.	Др (доктор наука)	2
2.	Мр (магистар)	2
3.	ВСС (висока стручна спрема)	46
4.	ВС (виша стручна спрема)	4
5.	ССС (средња стручна спрема)	9
УКУПНО:		59

Табела 1.5 – Старосна структура запослених (стање 30.06.2023. године)

Редни број	Старост запослених	Број запослених
1.	До 30 година	1
2.	Од 31 до 40 година	10
3.	Од 41 до 50 година	18
4.	Од 51 до 60 година	26
5.	Преко 60 година	4
УКУПНО:		59
ПРОСЕЧНА СТАРОСТ: 50,08		

Табела 1.6 – Структура запослених по времену проведеном у радном односу (стање 30.06.2023. године)

Редни број	Време проведено у радном односу	Број запослених
1.	До 5 година	12
2.	Од 5 до 10 година	11
3.	Од 10 до 15 година	9
4.	Од 15 до 20 година	1
5.	Од 20 до 25 година	14
6.	Од 25 до 30 година	10
7.	Од 30 до 35 година	2
8.	Преко 35 година	0
УКУПНО:		59

**Табела 1.7 – Динамика пријема нових и одласка постојећих кадрова
у 2023. и 2024. години**

Месец		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2023. ГОДИНА													
Стање на почетку месеца		61	60	59	59	60	59	59	59	58	61	61	61
Пријем нових кадрова					1								
Одлазак кадрова	У редовну пензију												
	Одлазак по другом основу	1	1			1			1				
Салдо (пријем – одлазак)		1	1		1	1			1				
Стање на крају месеца		60	59	59	60	59	59	59	58	61	61	61	61
2024. ГОДИНА													
Стање на почетку месеца		61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61
Пријем нових кадрова													
Одлазак кадрова	У редовну пензију												
	Одлазак по другом основу												
Салдо (пријем – одлазак)													
Стање на крају месеца		61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61

Обрачун и исплата плата запосленима у Институту представља производ јединствене основице за обрачун и исплату плате и основног коефицијента који одговара радном месту на које је запослени распоређен. Нето износ основице у 2023. години износи 3.632 динара за остале јавне службе у коју категорију спада и Институт. Финансијски план Института за сваку годину, и његове измене у току године, доноси директор Института уз сагласност Управног одбора, водећи рачуна о укупно одобреним средствима за плате запослених за текућу годину, као и основицама које су утврђене актима Владе. Коефицијенти су утврђени Правилником о критеријумима за утврђивање зараде, накнаде зараде и других примања запослених, у складу са оснивачким актом и Статутом Института. Приликом утврђивања коефицијената и основица за исплату плата водило се рачуна да буду усклађени са онима који важе за јавне службе. У 2024. години, зараде ће се обрачунавати у складу са законом и релевантним актима Владе.

Посматрано по појединим звањима, односно радним местима у Институту, просечне нето зараде (укључујући додатак за време проведено на раду) обрачунате за 2023. годину износе:

- око 135.000,00 динара, за руководиоце сектора (основних организационих јединица у Институту, којих има четири);
- око 102.000,00 динара, за руководиоце одељења (унутрашњих организационих јединица у Институту);
- око 92.000,00 динара, за самосталног саветника – вишег организатора стандардизације;
- око 67.000,00 динара – за самосталног правног сарадника (ВШС);
- око 56.000,00 динара – за сарадника за графичку обраду текста (ССС);
- око 47.000,00 динара – за техничара штампе (ССС).

На основу уговора о раду који је закључен између Управног одбора и директора Института, номинална нето зарада директора износи око 180.000,00 динара.

Планирана просечна **брutto зарада** по запосленом у 2023. години износи око 120.000,00 динара, што је према подацима Републичког Завода за статистику за око 5 % више од зарада у јавном сектору, приближно у нивоу зарада исплаћених у београдској општини Чукарица и на нивоу републичког просека. Преглед броја запослених, потребне масе за зараде и просечне бруто зараде по месецима у 2023. години дат је у табели 2 у Прилогу 2.1 овог финансијског плана.

Расходи за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију

Средства за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију утврђују се годишњим програмом рада Института, а обезбеђују се из буџета Републике Србије. Институт представља Републику Србију у међународним и европским организацијама за стандардизацију и у раду њихових управних и извршних органа, техничких комитета, поткомитета и осталих радних тела заступа интересе привреде Републике Србије. Чланство у поменутим организацијама подразумева статутарну обавезу плаћања годишње чланарине у роковима које су прописале те организације.

За чланарине Института у 2023. години планирана су средства у износу од 82.931 CHF и 135.791 EUR. Износи чланарина за 2024. годину са роковима за њихово плаћање дати су у табели 1.8, а према износима утврђеним у 2023. години и подацима објављеним на заседањима о повећању, имајући у виду да износи за чланарине за међународне организације за стандардизацију за 2024. годину још увек нису познати, док су за европске организације за стандардизацију већ утврђени. Као износи потребни за плаћање чланарина у међународним организацијама за стандардизацију, обрачунати су износи из 2023. године. Такође, Институт је имајући у виду предвиђена повећања чланарина у европским организацијама за стандардизацију, приликом израде финансијског плана, затражио повећање износа за чланарине у 2023. години. Овај износ није одобрен приликом доношења Закона о буџету Републике Србије за 2023. годину, али је у 2023. години, Решењем Министарства привреде о расподели средстава, број: 401-00-3924/2022-03/1 од 26.07.2023. године. Институту за плаћање чланарина одобрено додатних 4.100.000 динара. Сходно томе, Институт је за 2024. годину, предвидео додатна средства у износу од 4.800.000 динара, имајући у виду инфлаторна кретања као и девизни курс, која су у Финансијском плану Института за 2024. годину са пројекцијама за 2025. и 2026. годину, исказана као средства изнад лимита. Овај износ није одобрен приликом доношења Нацрта Закона о буџету Републике Србије за 2024. годину.

Обзиром да је до повећања износа чланарина дошло већ код плаћања чланарина за 2023.годину, Институт ће настојати да накнадно прбави потребна средства у складу са Законом.

Табела 1.8 – Чланарине Института у међународним и европским организацијама за стандардизацију у 2024. години и рокови за њихово плаћање

Ред. бр.	Назив међународне/ европске организације (седиште)	Основ за чланство	Датум приступања чланству	Рок за плаћање у 2022. години	Износ чланарине
1.	Међународна организација за стандардизацију – ISO (Женева)	Одлука СИБ	1. јуни 1950.	Двострано се плаћа, до 01. априла, и до 01. октобра	23.375,00 CHF
2.	Међународна електротехничка комисија – IEC (Женева)	Одлука СИБ	1. јануар 1953.	30. јун	56.500,00 CHF
3.	Међународни систем за испитивање усаглашености и сертификацију електричне опреме – IEC/IEC/CB Scheme (Женева)	Одлука СИБ	1. јануар 1985.	31. март	3.056,00 CHF
4.	Европски комитет за стандардизацију – CEN (Брисел)	Акциони план Владе за спровођење приоритета Европског партнерства – закључак 05 бр. 018-721/06-10 од 28. јуна 2007.	од 1. јануара 2017. године статус „пуноправни члан”	31. март	95.732 ,00 EUR
5.	Европски комитет за стандардизацију у области електротехнике – CENELEC (Брисел)	Закључак Савета министара СЦГ (76. седница, мај 2005. године)	од 1. јануара 2017. године статус „пуноправни члан”	28. фебруар	40.059,00EUR
УКУПНО:					82.931,00 CHF + 135.791,00 EUR

Чланарине ће бити плаћене према датумима доспећа по курсу Народне банке Србије за CHF и EUR на дан уплате.

Расходи за управни и надзорни одбор Института

Накнаде за рад исплаћују се председнику и члановима Управног и Надзорног одбора.

У складу са достављеним Упутством за припрему буџета РС за 2024. годину и пројекцијама за 2025. и 2026. годину, накнаде за рад Управног и Надзорног одбора неће се увећавати, осим услед накнадног одобрења и усвајања повећања актима Владе. Управни одбор Института има председника и четири члана. Накнаде за њихов рад утврђују се одлуком Управног одбора и исплаћују се за месец у коме је одржана седница, и то само за седнице на којима су присуствовали.

Управни одбор одржава седницу у просеку једном месечно, а нето накнаде за рад Управног одбора исплаћују се са рачуна буџетских прихода. Управни одбор је именован решењем оснивача (Владе) од 05. априла 2018. године (24 Број: 119-30-01/2018).

Преглед исплаћене масе за накнаде и просечних накнада за председника и чланове управног одбора по месецима у 2023. години дат је у табели 1.9.

**Табела 1.9 – Расходи за накнаде за рад чланова управног одбора
Института у 2023. години (у динарима)**

Месец	Број чланова (без председника)	Маса средстава за накнаде за чланове	Просечна бруто накнада за члана	Бруто накнада за председника	Укупна маса средст. за накнаде за чланове и председника
Јануар	4	197.955	49.489	74.233	272.188
Фебруар	4	197.955	49.489	74.233	272.188
Март	4	197.955	49.489	74.233	272.188
Април	4	197.955	49.489	74.233	272.188
Мај	4	197.955	49.489	74.233	272.188
Јун	4	197.955	49.489	74.233	272.188
Јул	4	197.955	49.489	74.233	272.188
Август	4	197.955	49.489	74.233	272.188
Септембар	4	197.955	49.489	74.233	272.188
Октобар	4	197.955	49.489	74.233	272.188
Новембар	4	197.955	49.489	74.233	272.188
Децембар	4	197.955	49.489	74.233	272.188
УКУПНО:	48	2.375.460	593.868	890.796	3.266.256
ПРОСЕЧНО:	4	197.955	49.489	74.233	272.188

Преглед планиране масе за накнаде и просечних накнада за председника и чланове Управног одбора по месецима у 2024. години дат је у табели 1.10.

**Табела 1.10 – Планирани расходи за накнаде за рад чланова управног одбора
у 2024. години (у динарима)**

Месец	Број чланова (без председника)	Маса средстава за накнаде за чланове	Просечна бруто накнада за члана	Бруто накнада за председника	Укупна маса средст. за накнаде за чланове и председника
Јануар	4	197.955	49.489	74.233	272.188
Фебруар	4	197.955	49.489	74.233	272.188
Март	4	197.955	49.489	74.233	272.188
Април	4	197.955	49.489	74.233	272.188
Мај	4	197.955	49.489	74.233	272.188
Јун	4	197.955	49.489	74.233	272.188
Јул	4	197.955	49.489	74.233	272.188
Август	4	197.955	49.489	74.233	272.188
Септембар	4	197.955	49.489	74.233	272.188
Октобар	4	197.955	49.489	74.233	272.188
Новембар	4	197.955	49.489	74.233	272.188
Децембар	4	197.955	49.489	74.233	272.188
УКУПНО:	48	2.375.460	593.868	890.796	3.266.256
ПРОСЕЧНО:	4	197.955	49.489	74.233	272.188

Надзорни одбор Института има председника и два члана. Накнаде за радно ангажовање чланова и председника Надзорног одбора Института утврђују се одлуком Управног одбора Института и исплаћују се за месец у којем је одржана седница надзорног одбора, и то само за седнице на којима су присуствовали.

Надзорни одбор именован је решењем Владе Републике Србије 24 број 119-1178/2022 од 10. фебруара 2022. године („Службени гласник РС”, бр. 18/22). Накнаде за рад председника и два члана Надзорног одбора у 2024. години планиране су у износу од 692.844 динара, што је довољно за исплату накнада у истим износима као за председника и чланове Управног одбора, и то за четири месеца годишње, тј. Четири седнице (табела 1.11).

Табела 1.11 – Расходи за накнаде за рад чланова надзорног одбора Института у 2023. години (у динарима)

Седница	Број чланова (без председника)	Маса средстава за накнаде за чланове	Просечна бруто накнада за члана	Бруто накнада за председника	Укупна маса средстава за накнаде за чланове и председника
I	2	98.978	49.489	74.233	173.211
II	2	98.978	49.489	74.233	173.211
III	2	98.978	49.489	74.233	173.211
IV	2	98.978	49.489	74.233	173.211
УКУПНО:	8	395.912	197.956	296.932	692.844
ПРОСЕЧНО:	2	98.978	49.489	74.233	173.211

Чланом 40. став 2. Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Сл.гласник РС”, бр. 93/2015 и 27/2016) прописано је „Седнице надзорног одбора одржавају се по потреби, а највише четири пута годишње.” (видети у табели 1.12, која следи).

Табела 1.12 – Планирани расходи за накнаде за рад чланова надзорног одбора у 2024. години (у динарима)

Седница	Број чланова (без председника)	Маса средстава за накнаде за чланове	Просечна бруто накнада за члана	Бруто накнада за председника	Укупна маса средстава за накнаде за чланове и председника
I	2	98.978	49.489	74.233	173.211
II	2	98.978	49.489	74.233	173.211
III	2	98.978	49.489	74.233	173.211
IV	2	98.978	49.489	74.233	173.211
УКУПНО:	8	395.912	197.956	296.932	692.844
ПРОСЕЧНО:	2	98.978	49.489	74.233	173.211

Остали текући расходи Института

Средства за остале текуће расходе планирана су у укупном износу од 73.928.000 динара, и то на основу реалних, крајње рационализованих трошкова Института, од којих неки представљају законску обавезу. Део ових средстава у висини од 22.000.000 динара, биће утрошен за плаћање чланарина у међународним организацијама за стандардизацију а део средстава од 4.000.000 биће утрошен за накнаде члановима Управног и Надзорног одбора, чија је динамика и висина по наменама детаљно приказана у претходним поглављима овог финансијског плана.

Остатак средстава за остале текуће расходе, у висини од 47.928.000 динара, биће утрошен за социјална давања, накнаде и награде за запослене, електричну енергију, грејање, водовод и канализацију, одношење смећа, физичко-техничку заштиту зграде, имовине и запослених, одржавање чистоће у радним просторијама Института, телефон, телефакс, интернет и мобилне телефоне, поштарину, осигурање опреме, осигурање зграде, осигурање запослених, као и за набавку превода европских и међународних стандарда које је неопходно преузети као српске стандарде на српском језику, на захтев министарстава која ће их користити за потребе доношења техничких прописа. Такође, ако се стекну услови, одређени износ ће се издвојити за трошкове израде Плана управљања отпадом.

Неопходно је предвидети средства и за образовање и усавршавање запослених обукама за системе менаџмента, курсевима страног језика, ИТ обукама, курсевима за напредни ниво рада у софтверима за обраду слика и текста, као и друге обуке које имају за циљ унапређење стручности и обучености запослених за обављање редовних задатака. План образовања и стручног усавршавања запослених у 2024. години, дат је у Прилогу 2.3.

Део средстава за остале текуће расходе, утрошиће се за остале трошкове за запослене, који обухватају накнаде у натура, социјална давања запосленима, систематски преглед, накнаде за запослене, награде запосленима и остале посебне расходе, и то за исплату солидарних помоћи, медицински систематски преглед запослених, накнада трошкова превоза, осталих трошкова и исплате јубиларних и осталих награда запосленима за учествовање у бројним започетим активностима (програм превођења стандарда са енглеског језика на српски језик према Посебном споразуму број SA/CEN/2021-02 и број SA/CENELEC/2021-02) и успостављању нових делатности, које ће се у Институту спроводити током 2023. године. Висина средстава за претходно наведене намене приказана је у табелама 1.13 и 1.14, а детаљан приказ динамике и висине ових расхода дат је у Прилогу 2.4.

Табела 1.13 – Социјална давања, накнаде и награде за запослене

Редни број	Социјална давања, накнаде и награде за запослене	Група	Износ
1.	Социјална давања запосленима	414	1.300.000
2.	Накнаде за запослене	415	1.704.000
3.	Награде запосленима и остали посебни расходи	416	1.100.000
УКУПНО:			4.104.000

Табела 1.14 – Остали текући расходи Института/*

Редни број	Остали текући расходи Института	Група	Износ
1.	Стални трошкови	421	17.275.000
2.	Трошкови путовања	422	3.047.000
3.	Услуге по уговору (умањене за накнаде члановима УО и НО, које су већ приказане у поглављу 1.4.3)	423	18.116.000
4.	Специјализоване услуге	424	30.000
5.	Текуће поправке и одржавање опреме	425	4.430.000
6.	Материјал	426	4.475.000
7.	Порези, обавезне таксе и казне	482	300.000
УКУПНО:			47.673.000

/* У табелама нису приказани расходи за УО, НО и чланарине у међународним организацијама за стандардизацију, јер су претходно објашњени у поглављима 1.4.2 и 1.4.3.

Машине и опрема (основна средства)

Током 2024. године неопходно је издвојити део средстава како би се обновили материјални ресурси Института и обезбедила подршка за реализацију планираних активности које се односе на послове стандардизације. Износ расположивих средстава за 2024. годину за ове намене одређен је у висини од 5.600.000 динара из сопствених прихода. Набавка машина и опреме планирана је веома рестриктивно и приказана у табели 1.15.

Табела 1.15 – План набавке машина и опреме у 2024. години

Редни број	Машине и опрема	Потребна средства (у динарима)			
		Количина	Буџетска средства	Сопствени приходи	Укупно
РАЧУНАРСКА ОПРЕМА:					
1.	Рачунари и монитори или лаптопови	25	0	2.600.000	2.600.000
2.	Намештај	20	0	1.000.000	1.000.000
3.	Хитне набавке опреме		0	300.000	300.000
УКУПНО:					3.900.000
СОФТВЕР:					
4.	Microsoft office	25	0	500.000	500.000
5.	Adobe reader	4	0	400.000	400.000
6.	Photoshop + indesign	4	0	650.000	650.000
7.	Microsoft visio	2	0	150.000	150.000
					1.700.000
УКУПНО:					5.600.000

Образложење за тачку 1.

Ради обезбеђења несметаног одвијања радних процеса, а услед отписа старе опреме, неопходно је у 2024. години обезбедити нове десктоп или лаптоп рачунаре као и одговарајуће мониторе. Наиме, Институт је у претходним годинама успео да обнови опрему, међутим, неопходно је наставити са занављањем и унапређењем информатичке инфраструктуре имајући у виду редовни век трајања информатичке опреме, обавезе Института према међународним и европским организацијама за стандардизацију, као и планиране активности на нивоу промоције стандарда и стандардизације.

Образложење за тачку 2.

Институт је у претходном периоду развио услугу организовања комерцијалних и некомерцијалних семинара. Такође, као члан европских и међународних организација за стандардизацију, Институт је домаћин заседања европских и међународних организација за стандардизацију у оквиру заседања годишњих седница техничких тела за стандардизацију. У Институту се свакодневно одржавају и седнице комисија за стандарде. У циљу обезбеђења неометаног одржавања свих скупова, неопходно је и редовно занављање дотрајалог намештаја.

Образложење за тачку 3.

Институт се у претходним годинама суочавао са проблемом отказа појединих уређаја које није могао обновити јер нису били предвиђени финансијским планом. Стога је потребно предвидети одређени износ средстава за хитне потребе.

Образложење за тачке 4, 5, 6 и 7

Обнављање рачунарске опреме мора да прати и редовно ажурирање софтверских програма, који ће запосленима омогућити континуитет рада, Такође, све већи број докумената којима је Институт у обавези да управља, а који настају у поступку учествовања у раду пре свега европских организација за стандардизацију, подразумева и аутоматизацију поступка рада. Развијање издавачке делатности прати и потреба за набавком савременијих софтверских пакета који омогућују ефикасности и ефикасност у раду. Стога је један од приоритета Института у 2024. години набавка одговарајућих софтверских пакета.

Опште напомене

У складу са одредбама члана 10. Закона о буџетском систему, Институт ће преузимати само оне обавезе за које су средства планирана овим финансијским планом, и то највише до висине планираних средстава за ту намену.

Ако у току године Института оствари приходе од продаје добара и услуга (сопствене приходе) у износу који је мањи од планираног, средства предвиђена овим финансијским планом користе се према следећим приоритетима: чланарине у међународним и европским организацијама за стандардизацију, минимални стални трошкови и минималне услуге по уговору за несметано функционисање Института, зараде запослених.

Ако у току године Институт оствари приходе од продаје добара и услуга (сопствене приходе) у износу који је већи од планираног, или друга примања у складу са законом, средства остварена на тај начин користе се до висине износа утврђеног финансијским планом, а буџетска средства која Институт не утроши до краја године враћају се у буџет Републике Србије.

У случају да Институт у свом финансијском извештају за 2024. годину искаже вишак прихода над расходима, утрошак тих средстава биће одређен одговарајућом одлуком управног одбора Института, која ће бити усаглашена са препорукама оснивача Института, тј. Владе, које се односе на индиректне и директне кориснике буџета.

Упоредни преглед структуре средстава за финансирање расхода Института у 2023. и 2024. години, по изворима финансирања, дат је у табели 1.17 која следи.

Табела 1.17 – Упоредни преглед структуре средстава за финансирање расхода Института у 2023. и 2024. години, по изворима финансирања

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)		Индекс
		2023.	2024.	
791000	Приход из буџета	128.076.000	133.829.000	104
742000	Приход од продаје добара и услуга	54.756.000	53.441,060	98
732000	Донације међународних организација	2.000.000	1.000,000	50
822000	Примања од продаја залиха	100.000	150.940	151
УКУПНО:		185.182.000	188.421.000	102

Детаљан преглед свих планираних расхода Института у 2023. и 2024. години приказан је у табели 1.18. која следи.

Табела 1.18 – Детаљан преглед планираних расхода Института у 2023. и 2024. години

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)	
		2023.	2024.
1. ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ			
411	Плате, додаци и накнаде запослених	86.534.000	94.639.000
411111	Плате по основу цене рада	86.234.000	73.184.980
411112	Додатак за рад дужи од пуног радног времена		22.000
411115	Додатака за време проведено на раду (минули рад)		5.332.200
411117	Накнада зараде за време привремен спречености за рад до 30 дана услед болести		3.884.620
411118	Накн. зараде за време одсуства са рада на дан празника који је наредни дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства		11.915.400
411119	Остали додаци и накнаде запосленима	300.000	300.000
412	Социјални доприноси на терет послодавца	13.281.000	14.454.000
412111	Допринос за ПИО	9,220,000	10.285.900
412211	Допринос за здравствено осигурање	4,061,000	4.168.100
412311	Допринос за незапосленост	0	0
УКУПНО (1):		99.815.000	109.093.000
2. ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ОСТАЛИ			
413	НАКНАДЕ У НАТУРИ	150.000	150.000
413142	Поклони за децу запослених	150.000	150.000
414	Социјална давања запосленима	1.110.000	1.300.000
414111 414121	Породилско боловање, боловање преко 30 дана и друга боловања	400.000	400.000
414211	Расходи за образовање деце запослених	0	0
414311	Отпремнина приликом одласка у пензију – средства на овој економској класификацији користе се за исплату отпремнина радницима који одлазе у пензију у 2023. години.	0	0

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)	
		2023.	2024.
414314	Помоћ у случају смрти запосленог или члана уже породице – средства предвиђена на овој економској класификацији користиће се за исплату просечних трошкова сахране у случају смрти запосленог или члана његове уже породице, као и за друге намене утврђене Правилником о стандардном класификационом оквиру за буџетски систем.	300.000	400.000
414411	Помоћ у медицинском лечењу запосленог или члана уже породице – процена потребних средстава на овој економској класификацији извршена је на основу досадашњег искуства.	220.000	300.000
414412	Помоћ у случају оштећења или уништења имовине	40.000	50.000
414419	Остале помоћи запосленим радницима (за рођење детета)	150.000	150.000
415	Накнаде за запослене	1.704.000	1.704.000
415112	Накнаде трошкова за превоз на посао и са посла	1.700.000	1.698.000
415119	Остале накнаде трошкова запослених	4.000	6.000
416	Награде запосленима и остали посебни расходи	1.600.000	1.100.000
416111	Јубиларне награде	600.000	200.000
416112	Награде за посебне резултате рада	1.000.000	900.000
421	Стални трошкови	18.115.000	17.275.000
421111	Услуге платног промета и банкарске услуге	10.000	10.000
421121	Трошкови банкарских услуга	190.000	160.000
421211	Енергетске услуге – електрична енергија	3.200.000	3.000.000
421225	Енергетске услуге – грејање	3.200.000	2.000.000
421311	Комуналне услуге – водовод и канализација	100.000	10.000
421321	Трошкови дератизације и дезинсекције просторија	20.000	60.000
421323	Физичко-техничка заштита запослених, зграде и имовине	4.200.000	4.700.000
421324	Одвоз отпада – Инфостан, ЈКП Градкса чистоћа – одношење смећа	460.000	200.000
421325 1	Услуге чишћења – одржавање чистоће у пословним просторијама	4.200.000	4.000.000
421325 2	Услуге чишћења – одношење смећа	400.000	500.000
421411	Услуге комуникација – телефон и телефакс	480.000	480.000
421412	Услуге комуникација – прикључак за интернет	500.000	500.000
421414	Услуге комуникација – мобилни телефони	300.000	350.000
421419	Остале услуге комуникације – Е фискална каса	50.000	70.000
421421	Услуге комуникација – пошта	400.000	400.000
421422	Услуге доставе	30.000	30.000
421511	Осигурање зграде	37.000	40.000
421512	Осигурање возила	80.000	100.000
421513	Осигурање опреме	28.000	30.000

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)	
		2023.	2024.
421521	Осигурање запослених у случају несреће на раду	135.000	135.000
421522	Здравствено осигурање	55.000	60.000
421523	Осигурање од одговорности из пословања	40.000	40.000
421622	Закуп административне опреме	0	400.000
422	Трошкови путовања	3.000.000	3.047.000
422111	Трошкови дневница на службеном путовању у земљи	100.000	50.000
422121	Трошкови превоза на службеном путовању у земљи	100.000	100.000
422131	Трошкови смештаја на службеном путовању у земљи	170.000	200.000
422191	Превоз у јавном саобраћају (средства са ове економске класификације користе се за исплату превоза волонтерима)	50.000	60.000
422211	Трошкови службених путовања у иностранство – дневнице	2.400.000	2.357.000
422221	Трошкови службених путовања у иностранство – превоз		
422231	Трошкови службених путовања у иностранство – хотелски смештај		
422299	Трошкови службених путовања у иностранство – визе		
	Средства на овим економским класификацијама користе се за исплату дневница, трошкова превоза и хотелског смештаја запосленима у Институту када учествују на заседањима органа и техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију у којима је Институт члан (ISO, IEC, и CEN CENELEC), као и у раду владиних организација и радних тела Уједињених нација, која се баве питањима стандардизације (видети прилог 4.5 овог програма рада, стр. 70)		
422392	Трошкови путовања у оквиру редовног рада – средства на овој економској класификацији користе се за трошкове такси-превоза који се користи за службене потребе директора Института и запослених које он овласти, имајући у виду да Институт не располаже службеним возилом	150.000	250.000
422394	Накнада за коришћење сопственог возила	30.000	30.000
423	Услуге по уговору	23.126.000	18.116.000
423111	Услуге превоза – услуге превоза и термилошког усаглашавања превода европских и међународних стандарда и сродних докумената ради доношења одговарајућих српских стандарда, односно сродних докумената за потребе техничких прописа које планирају да у 2023. години донесу поједина министарства, стандарда од општег значаја и сл.	1.000.000	500.000
423212	Услуге за одржавање софтвера	1.000.000	1.000.000
423291	Остале компјутерске услуге	2.300.000	3.000.000
423311	Услуге образовања и усавршавања запослених – трошкови редовне обуке и тестирања знања запослених у вези са употребом апарата и средстава за заштиту од пожара (законска обавеза), курсева за енглески језик, итд.	500.000	750.000

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)	
		2023.	2024.
423321	Котизације за семинаре – трошкови котизација представника Института за разне стручне скупове (симпозијуме, семинаре и сл.)	180.000	120.000
423413	Услуге штампања публикација – трошкови штампања гласила и публикација Института – збирки стандарда и других публикација	300.000	500.000
423419	Остале услуге штампања – израда визит-карти за запослене и сл.	30.000	40.000
423421	Услуге информисања јавности – трошкови објављивања решења, одлука, огласа, конкурса и других општих аката	100.000	150.000
423421 1	Услуге информисања јавности – Трошкови кампања за информисање јавности и подизање свести о значају стандарда и стандардизације	350.000	400.000
423432	Објављивање тендера и информативних огласа – трошкови тендера за јавне набавке и сличних огласа	100.000	100.000
423439	Остале услуге рекламе и пропаганде	400.000	400.000
423591 1	Накнаде за рад чланова Управног одбора –исплаћују се само у месецима када се одржавају седнице, а према присутности чланова	3.328.084	3.300.000
423591 2	Накнаде за рад чланова Надзорног одбора – исплаћују се само у месецима када се одржавају седнице (4 пута годишње), а према присутности чланова	705.916	700.000
423599	Остале стручне услуге - ресертификација интегрисаног система менаџмента, акредитација Института	500.000	1.000.000
423711 1	Репрезентација – угоститељске услуге и за одржавање две редовне седнице скупштине Института у току године	100.000	100.000
423711 2	Репрезентација – новогодишњи пријем за пензионере и запослене у Институту	100.000	100.000
423711 3	Репрезентација – угоститељске услуге за седнице Управног одбора, Надзорног одбора и стручних савета	50.000	70.000
423711 4	Репрезентација – угоститељске услуге приликом посета представника међународних, европских и националних организација за стандардизацију, као и других значајних гостију из иностранства	2.500.000	100.000
423711 5	Организација других скупова	150.000	150.000
423712	Поклони – поклони за функционере међународних и европских организација за стандардизацију и друге угледне госте из иностранства приликом посета	1.000.000	250.000
423911 1	Остале опште услуге – накнаде за коришћење права умножавања међународних и европских стандарда, као и националних стандарда других земаља (Немачке, Велике Британије, Русије и др.), ради продаје корисницима у нашој земљи (обавеза на основу уговора)	1.000.000	1.000.000
423911 2	Остале опште услуге – трошкови ангажовања спољних сарадника као и предавача на семинарима које организује Институт	3.000.000	2.050.000

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)	
		2023.	2024.
423911 3	Остале опште услуге – трошкови заштите интелектуалне својине Института и међународних организација за стандардизацију (статутарна обавеза)	10.000	10.000
423911 4	Остале опште услуге – трошкови редовне контроле и ревизије против-пожарних апарата, противпаничног светла, хидраната, громобрана, стабилне инсталације за дојаву пожара и других инсталација (законска обавеза)	530.000	800.000
423911 5	Остале опште услуге – трошкови ангажовања спољних сарадника као и поверача у поступцима сертификације клијената	500.000	1.526.000
423911 6	Остале опште услуге – трошкови за организацију Генералне скупштине међународних организација за стандардизацију CEN/CENELEC у Београду 2023	3.392.000	0
424	Специјализоване услуге	30.000	30.000
424911	Остале специјализоване услуге	30.000	30.000
425	Текуће поправке и одржавање опреме	2.483.000	4.430.000
425111	Зидарски радови	30.000	30.000
425113	Молерски радови	30.000	30.000
425114	Радови на крову	120.000	120.000
425115	Радови на водоводу	200.000	200.000
425116	Централно грејање	30.000	30.000
425117	Електричне инсталације	100.000	150.000
425119	Остале услуге и материјал за текуће поправке и одржавање зграде	363.000	2.100.000
425119 1	Остале услуге – хитне поправке	250.000	250.000
425219	Остале поправке и одржавање опреме за саобраћај	100.000	120.000
425222	Рачунарска опрема – услуге одржавања и набавке резервних делова за рачунарску и телекомуникациону опрему, инсталација и имплементација	400.000	200.000
425223	Одржавање опреме за телекомуникацију (телефонске централе)	40.000	100.000
425225	Опрема за домаћинство и угоститељство	20.000	100.000
425226	Биротехничка опрема – услуге одржавања и набавке резервних делова за штампарско-репрографску опрему	300.000	300.000
425227	Уградна опрема – материјал за хитне поправке столарије и електричних, водоводних или других инсталација	300.000	400.000
425229	Остале поправке и одржавање опреме	200.000	300.000
426	Материјал	3.548.000	4.475.000
426111	Канцеларијски материјал – канцеларијски и штампарско-репрографски материјал за свакодневни рад (папир, тонери, фасцикле, материјал за паковање и доставу стандарда корисницима, компакт-дискови итд.)	2.200.000	2.500.000

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)	
		2023.	2024.
426121	Расходи за радну униформу	40.000	60.000
426131	Цвеће и зеленило	200.000	500.000
426311 1	Стручна литература за редовне потребе запослених – претплата за „Службени гласник РС”, „Привредни саветник”, „ИНГ регистар”, итд.	235.000	300.000
426312	Стручна литература за образовање запослених – речници, монографије и сличне стручне књиге набављене у земљи и иностранству и сл.	40.000	100.000
426412	Издаци за гориво	250,000	350.000
426819	Остали материјал за одржавање хигијене	25,000	35.000
426822	Пиће	420,000	480.000
426823	Намирнице за припремање хране	138,000	150.000
462	Дотације међународним организацијама	26.101.000	22.001.000
462121	Текуће донације и дотације међународним организацијама – чланарине Института у међународним и европским организацијама за стандардизацију (статутарна обавеза)	26.101,000	22.001.000
482	Порези, обавезне таксе и казне	300,000	300.000
482131	Трошкови регистрације возила и остале таксе	50,000	50.000
482191	Остали порези	50,000	50.000
482211	Републичке таксе	100,000	100.000
482231	Обавезне таксе – градске таксе	100,000	100.000
УКУПНО (2):		81,267,000	73.928.000
3. ОСНОВНА СРЕДСТВА			
512	Машине и опрема	2,600,000	3.900.000
512211	Намештај – столице	300,000	1.000.000
512221	Рачунарска опрема – рачунари и монитори	2,000,000	2.500.000
512200	Машине и опрема – хитне набавке	300,000	300.000
515	Нематеријална имовина	1,500,000	1.700.000
515111	Нематеријална имовина – софтвери	1,500,000	1.700.000
УКУПНО (3):		4,100,000	5.600.000
УКУПНО (1 + 2 + 3):		185.182.000	188.621.000

ПРИЛОЗИ П

ПРИЛОГ 2.1

РАСХОДИ ЗА ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ У 2023. ГОДИНИ И ПЛАНИРАНИ РАСХОДИ ЗА ПЛАТЕ У 2024. ГОДИНИ

Табела 1 – План броја запослених, масе за зараде и просечне бруто зараде по месецима у 2023. години (у динарима)

Месец	УКУПНО			СТАРО ЗАПОСЛЕНИ			НОВО ЗАПОСЛЕНИ			ПОСЛОВОДСТВО			
	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Ново запослени	Маса за зараде	Просечна бруто зарада
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Јануар	61	6.973.341	114.317	56	6.401.756	114.317	–	–	–	5	–	571.585	114.317
Фебруар	60	7.010.531	116.842	55	6.426.320	116.842	–	–	–	5	–	584.211	116.842
Март	59	7.181.673	121.723	54	6.573.057	121.723	–	–	–	5	–	608.616	121.723
Април	59	6.892.776	116.827	53	6.191.816	116.827	1	116.827	116.827	5	–	584.134	116.827
Мај	60	7.294.677	121.578	55	6.686.787	121.578	–	–	–	5	–	607.890	121.578
Јун	59	7.205.882	122.134	55	6.717.348	122.134	–	–	–	4	–	488.534	122.134
Јул	59	7.062.928	119.711	55	6.584.085	119.711	–	–	–	4	–	478.843	119.711
Август	61	7.382.438	121.024	57	6.898.344	121.024	–	–	–	4	–	484.094	121.024
Септембар	61	7.382.438	121.024	57	6.898.344	121.024	–	–	–	4	–	484.094	121.024
Октобар	61	7.382.438	121.024	57	6.898.344	121.024	–	–	–	4	–	484.094	121.024
Новембар	61	7.382.438	121.024	57	6.898.344	121.024	–	–	–	4	–	484.094	121.024
Децембар	61	7.382.440	121.024	57	6.898.346	121.024	–	–	–	4	–	484.094	121.024
УКУПНО:	722	86.534.000	1.438.249	668	80.072.889	1.438.249	1	116.827	116.827	53	0	6.344.284	1.438.249
ПРОСЕЧНО:	60	7.211.167	119.854	56	6.672.741	119.854	1	116.827	116.827	4	0	528.690	119.854

- У току 2023. године више запослених је било на боловању преко 30 дана. За све ове запослене, обезбеђена је одговарајућа замена, а ангажовани су и запослени по основу уговора о раду на одређено време.

Табела 2 – План броја запослених, масе за зараде и просечне бруто зараде по месецима у 2024. години (у динарима)

Месец	УКУПНО			СТАРО ЗАПОСЛЕНИ			НОВО ЗАПОСЛЕНИ			ПОСЛОВОДСТВО			
	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Ново запослени	Маса за зараде	Просечна бруто зарада
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Јануар	61	7.886.583	129.288	57	7.369.430	129.288	–	–	–	4	–	517.153	129.288
Фебруар	61	7.886.583	129.288	57	7.369.430	129.288	–	–	–	4	–	517.153	129.288
Март	61	7.886.583	129.288	57	7.369.430	129.288	–	–	–	4	–	517.153	129.288
Април	61	7.886.583	129.288	57	7.369.430	129.288	–	–	–	4	–	517.153	129.288
Мај	61	7.886.583	129.288	57	7.369.430	129.288	–	–	–	4	–	517.153	129.288
Јун	61	7.886.583	129.288	57	7.369.430	129.288	–	–	–	4	–	517.153	129.288
Јул	61	7.886.583	129.288	57	7.369.430	129.288	–	–	–	4	–	517.153	129.288
Август	61	7.886.583	129.288	57	7.369.430	129.288	–	–	–	4	–	517.153	129.288
Септембар	61	7.886.583	129.288	57	7.369.430	129.288	–	–	–	4	–	517.153	129.288
О ктobar	61	7.886.583	129.288	57	7.369.430	129.288	–	–	–	4	–	517.153	129.288
Новембар	61	7.886.583	129.288	57	7.369.430	129.288	–	–	–	4	–	517.153	129.288
Децембар	61	7.886.587	129.288	57	7.369.434	129.288	–	–	–	4	–	517.153	129.288
УКУПНО:	732	94.639.000	1.551.459	684	88.433.164	1.551.459				48	0	6.205.836	1.551.459
ПРОСЕЧНО:	61	7.886.583	129.288	57	7.369.430	129.288	0	0	0	4	0	517.153	129.288

ПЛАН КАДРОВА ЗА 2024. ГОДИНУ

Финансијским планом Института за стандардизацију Србије за 2024 годину, средства за плате социјалне доприносе на терет послодавца планирана су за 61 запосленог, укључујући и директора, а у складу са Одлуком о о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2017. годину („Сл.гласник РС”, бр. 61/2017, 8/2017, 92/2017, 111/2017, 14/2018, 45/2018, 78/2018, 89/2018, 102/2018, 30/2019 и 42/2019.). Средства су планирана за 49 запослених са високом школском спремом (ВСС), укључујући два са магистратуром и два са докторатом; четири запослена са вишом школском спремом (ВШС) и 8 запослених са средњом стручном спремом (ССС).

Финансијским планом Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) за 2024. годину предвиђена су средства за плате и социјалне доприносе на терет послодавца за **61 запосленог**, и то за:

- 49 са високом школском спремом (ВСС), укључујући два са магистратуром и један са докторатом;
- 4 са вишом школском спремом (ВШС); и
- 8 са средњом стручном спремом (ССС).

Институт је у октобру 2023. године имао 58 запослена на неодређено време и три ангажована ван радног односа.

Чланом 27к Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 – исправка, 108/2013, 142/2014, 68/2015 – др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019 и 149/2020) прописано је ново запошљавање и додатно радно ангажовање код кодисника јавних средстава од 01.01.2021 до 31.12.2023. године.

Институт ће се током наредне године потрудити да у што краћем року попуњава радна места која би евентуално постала упражњена због флукуације кадрова, као и да обезбеди оптималне кадровске капацитете за упражњена радна места у циљу континуитета пословања и одржавања и развоја нових активности.

ПЛАН ОБРАЗОВАЊА И СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ У 2024. ГОДИНИ

У 2024. години неопходно је издвојити део средстава за план образовања и стручног усавршавања запослених приказан у табели 1, у циљу стручнијег и ефикаснијег обављања послова у оквиру основне делатности Института.

Табела 1 – План образовања и стручног усавршавања запослених у 2024. години

Редни број	Течајеви за образовање и усавршавање запослених	Планирана средства (у динарима)
1.	Обука за водеће провераваче према стандарду SRPS ISO 27001	100.000
2.	Обука за екстерне провераваче према стандарду SRPS ISO 45001	100.000
3.	Обука за водеће провераваче према стандарду SRPS ISO 14001	150.000
4.	Обука за курсеве страног језика, ИТ обуке, курсеви за напредни ниво рада у софтверима за обраду слика и текста, пословне вештине.	200.000
5.	Обука за противпожарну заштиту и безбедност и здравље на раду, обука за службеника за јавне набавке, обука за усавршање језика, и друге неопходне обуке	200.000
УКУПНО:		750.000

Образложење за тачке 1–3

Узимајући у обзир проширење делатности Института, неопходно је обезбедити обуку за једног запосленог за системе менаџмента у складу са стандардом ISO/IEC 27001, једног запосленог за екстерне провераваче према стандарду SRPS ISO 45001 и за водеће провераваче према стандарду SRPS ISO 14001.

Образложење за тачку 4.

У циљу континуираног усавршавања запослених, потребно је предвидети средства за развој вештина потребних за пословање.

Образложење за тачку 5.

У складу са позитивним прописима, неопходно је предвидети средства за обуке из области противпожарне заштите и безбедности и здравља на раду. Такође, у циљу обезбеђивања ефикаснијег обављања послова, неопходно је предвидети и средства за остале обуке, које се тичу унапређивања знања језика, обука за службеника за јавне набавке и за друге обуке уколико се укаже потреба за истим.

**ПЛАН АКТИВНОСТИ ТЕКУЋЕГ ОДРЖАВАЊА
ПОСЛОВНЕ ЗГРАДЕ ИНСТИТУТА У 2024. ГОДИНИ**

1. Реконструкција мокрих чворова

Институт за стандардизацију Србије је смештен у објекту у Стевана Бракуса 2 у Београду. У претходним годинама Институт је реконструисао мокре чворове у пословној згради, изузев на трећем спрату и у сутерену зграде. Имајући у виду да су ове просторије дотрајале као и да је Институт свакодневно домаћин бројних комисија за стандарде, седница европских техничких комитета, семинара и др, неопходно је исте реконструисати. Ова средства била су планирана и у 2023. години, међутим, имајући у виду да је Институт све ресурсе преусмерио на организацију Генералног заседања европских организација за стандардизацију CEN и CENELEC, неопходно је у 2024. години планирати средства за реконструкцију мокрих чворова на трећем спрату и у сутерену зграде, у складу са расположивим средствима.

**Табела 1 – План текућег и инвестиционог одржавања пословне зграде
Института у 2024. години**

Редни број	Намена	Потребна средства (у динарима)
1.	Реконструкција мокрих чворова	2.100.000,00
УКУПНО:		2.100.000,00

ПРЕГЛЕД РАСХОДА ПО НАМЕНАМА И МЕСЕЦИМА У 2024. ГОДИНИ

Месец	Бруто зарада	Порез и доприноси на терет послодавца	Укупно зарада	Превоз радника	Отпремнине	Помоћ радницима	Помоћ породици	Боловање	Остали трошкови	Управни одбор и Надзорни одбор	Укупно	Дневнице и други трошкови у земљи и иностранству
			(2 + 3)								(10 + 11)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2023. ГОДИНА												
УКУПНО:	86.534.000	13.281.000	99.815.000	1.704.000	0	510.000	500.000	400.000	75.757.000	4.034.000	79.791.000	3.000.000
2024. ГОДИНА												
Јануар	7.886.583	1.204.500	9.091.083	142.000,0	–	–	100.000	–	6.424.178	336.167	6.760.345	250.000
Фебруар	7.886.583	1.204.500	9.091.083	142.000,0	–	100.000	–	100.000	6.424.178	336.167	6.760.345	250.000
Март	7.886.583	1.204.500	9.091.083	142.000,0	–	–	–	–	6.424.178	336.167	6.760.345	250.000
Април	7.886.583	1.204.500	9.091.083	142.000,0	–	100.000	–	–	6.424.178	336.167	6.760.345	250.000
Мај	7.886.583	1.204.500	9.091.083	142.000,0	–	–	100.000	–	6.424.178	336.167	6.760.345	250.000
Јун	7.886.583	1.204.500	9.091.083	142.000,0	–	–	–	100.000	6.424.178	336.167	6.760.345	250.000
Јул	7.886.583	1.204.500	9.091.083	142.000,0	–	100.000	–	–	6.424.178	336.167	6.760.345	250.000
Август	7.886.583	1.204.500	9.091.083	142.000,0	–	–	–	–	6.424.178	336.167	6.760.345	250.000
Септембар	7.886.583	1.204.500	9.091.083	142.000,0	–	100.000	100.000	100.000	6.424.178	336.167	6.760.345	250.000
Октобар	7.886.583	1.204.500	9.091.083	142.000,0	–	–	–	–	6.424.178	336.167	6.760.345	250.000
Новембар	7.886.583	1.204.500	9.091.083	142.000,0	–	100.000	–	100.000	6.424.178	336.167	6.760.345	250.000
Децембар	7.886.587	1.204.500	9.091.087	142.000,0	–	–	100.000	–	6.424.178	336.167	6.760.345	250.000
УКУПНО:	94.639.000	14.454.000	109.093.000	1.704.000	–	500.000	400.000	400.000	77.090.136	4.034.004	81.124.140	3.000.000
ПРОСЕЧНО:	7.886.583	1.204.500	9.091.083	142.000	-	100.000	100.000	100.000	6.424.178	336.167	6.760.345	250.000

**ПРЕДЛОГ ПЛАНА СЛУЖБЕНИХ ПУТОВАЊА У ИНОСТРАНСТВО У 2024. ГОДИНИ
СА ОБРАЗЛОЖЕЊЕМ**

У 2024. години, ради учествовања представника Института на заседањима генералних скупштина, других органа и техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију, регионалне сарадње са организацијама за стандардизацију, укључујући ванпланска путовања ради учешћа представника Института на међународним скуповима, приказан је у табели 1. За трошкове службених путовања у 2024. години потребна су средства у износу од 2.357.000 динара.

Табела 1 – Службена путовања у иностранство која се планирају у 2024. години

Ред. бр.	Број учесника	Разлог службеног путовања	Датум и место путовања
1	2	3	4
1.	Руководилац Сектора за опште области стандардизације или заменик у ТО	Заседање Техничког одбора CEN-а Образложење: Заседањима техничких одбора CEN-а и CENELEC-а (Technical Boards, ВТ) присуствују руководиоци сектора за стандардизацију који у тим телима имају статус тзв. сталних делегата, или њихови заменици. На заседањима техничких одбора доносе се питања у вези са европском стандардизацијом која су од интереса за све пуноправне чланице поменутих организација. Та питања се односе на измене правила европских организација за стандардизацију, оснивање нових техничких комитета, покретање нових пројеката из различитих области стандардизације, сарадњу са Европском комисијом и израду хармонизованих стандарда за потребе доношења европских директива које РС преузима као техничке прописе и слично. Број заседања којима ће присуствовати представници Института биће умањен уколико не буде довољно средстава на рачуну Института.	13/14. фебруар, 29/30. мај, 15. октобар 2024. године, Брисел (Краљевина Белгија) (присуство заседањима ће бити редуковано уколико не буде довољно средстава)
2.	Руководилац Сектора за електротехн. стандардизацију или заменик у ТО	Заседање Техничког одбора CENELEC-а Образложење: Заседањима техничких одбора CEN-а и CENELEC-а (Technical Boards, ВТ) присуствују руководиоци сектора за стандардизацију који у тим телима имају статус тзв. сталних делегата, или њихови заменици. На заседањима техничких одбора доносе се питања у вези са европском стандардизацијом која су од интереса за све пуноправне чланице поменутих организација. Та питања се односе на измене правила европских организација за стандардизацију, оснивање нових техничких комитета, покретање нових пројеката из различитих области стандардизације, сарадњу са Европском комисијом и израду хармонизованих стандарда за потребе доношења европских директива које РС преузима као техничке прописе и слично. Број заседања којима ће присуствовати представници Института биће умањен уколико не буде довољно средстава на рачуну Института.	14/15. фебруар, 28/29. мај, 16. октобар 2024. године, Брисел (Краљевина Белгија) (присуство заседањима ће бити редуковано уколико не буде довољно средстава)

Ред. бр.	Број учесника	Разлог службеног путовања	Датум и место путовања
1	2	3	4
3.	Директор +1	Редовно годишње заседање генералних скупштина европских организација CEN и CENELEC Образложење: Директор Института за стандардизацију Србије, са сарадницима, учествује у раду Генералне скупштине Европског комитета за стандардизацију (CEN) и Генералне скупштине Европског комитета за стандардизацију у области електротехнике (CENELEC), у којима Институт има статус пуноправног члана од 1. јануара 2017. године. Институт размењује стручне информације са CEN-ом и CENELEC-ом и доноси одлуке које се односе на финансијска, оперативна, техничка и друга питања	26-27. јун 2024. године, Амстерадам (Краљевина Холандија)
4.	1 Виши организатор за послове стандардизације у Одељењу за телекомуникације и информационе технологије	Редовно годишње заседање комитета CLC/TC 65X, Industrial-process measurement, control and automation	6-7 фебруар 2024. године, Париз (Француска)
5.	Директор +1	46. заседање Генералне скупштине ISO-а и 58. заседање Комитета за земље у развоју (ISO/DEVCO) Образложење: Институт као пуноправни члан (ISO и ISO Комитета (DEVCO). разматра питања од интереса за земље у развоју, подстиче њихово учешће у процесу доношења међународних стандарда, обезбеђује техничку и саветодавну помоћ, и др. Поред статутарних и процедуралних питања, на заседању Генералне скупштине разматра се низ стручних, техничких и стратешких питања везаних за развој и примену међународних ISO стандарда и сродних докумената; бирају се чланови Савета ISO-а и Управног одбора за техничка питања; разматра се и усваја буџет за наредну годину и др. Радна група 2 у оквиру Комитета ISO/DEVCO, у коју је Институт именовано свог представника, има задатак да са представницима осталих националних тела за стандарде установи најбољу праксу за размену ресурса неопходних за процес доношења стандарда, као и њихову примену.	9-13. септембар 2024. године, Картагена, (Колумбија)
6.	Директор +1	88. заседање Генералне скупштине ИЕС-а Образложење: Институт је пуноправни члан ИЕС. Директор Института (који врши функцију председника националног комитета ИЕС у нашој земљи) и/или руководиоца надлежног сектора у Институту (који врши функцију генералног секретара националног комитета) редовно учествују на генералним заседањима ИЕС, у оквиру којих се одржавају заседања Савета (тј. генералне скупштине, законодавног тела ИЕС), Одбора за менаџмент стандардизације и Одбора за оцењивање усаглашености, као и Форум секретара националних комитета, Форум председника националних комитета и заседања других формалних и неформалних тела.	19-25. октобар 2024. године, Единбург (Уједињено Краљевство)

Ред. бр.	Број учесника	Разлог службеног путовања	Датум и место путовања
1	2	3	4
7.	Директор +1	9. балканска конференција о стандардизацији Образложење: Балканска конференција о стандардизацији, која окупља представнике националних тела за стандарде балканских земаља (Албаније, Босне и Херцеговине, Бугарске, Македоније, Молдавије, Румуније, Србије, Словеније, Турске, Црне Горе и Хрватске) одржава се од 2011. године, када је земља домаћин била Македонија. Конференција је изузетна прилика за размену искустава и изналажење решења за унапређивање међусобне сарадње и заједничког наступа у европским организацијама за стандардизацију. Посебно је значајно то што на конференцији редовно учествују високи представници CEN-а и CENELEC-а, ISO-а и IEC-а, што представља изузетну прилику за упознавање са најновијим стањем у европској стандардизацији.	Октобар 2024. године, Темишвар, Румунија
8.	Директор	Редовно годишње заседање генералних скупштина европских организација CEN и CENELEC Образложење: Директор Института за стандардизацију Србије, са сарадницима, учествује у раду Генералне скупштине Европског комитета за стандардизацију (CEN) и Генералне скупштине Европског комитета за стандардизацију у области електротехнике (CENELEC)	Новембар 2024. године, Брисел (Краљевина Белгија)
9.		Ванпланска путовања и заседања техничких комитета Образложење: Због процеса европских интеграција, преговора у вези са приступањем СТО, регионалне сарадње са земљама Западног Балкана, као и позива на семинаре, обуке и друге скупове за стручно усавршавање, у току сваке године указује се потреба за остваривањем једног броја важних службених путовања у иностранство која се не могу унапред предвидети и планирати. Позиве за учешће на разним међународним експертским састанцима, семинарима, радионицама и сличним скуповима Институт добија један или два месеца уочи њиховог одржавања и стога се она не могу унапред планирати. Из тих разлога неопходно је да постоје одређени износ средстава за ванпланска службена путовања у иностранство. Заседања техничких комитета ће бити одобрена према расположивим средствима Института.	
УКУПНО:			2.357.000,00 динара

Председник Управног одбора

Душан Рафаиловић, дипл. инж. саобраћаја